

Almanlar Alsas - Loreni de istiyorlar

VARİDAT FAZLA Hükümet fevkalâde tahsisat istiyecek

*Millî müdafaa vasıtalarımız daha
ziyade takviye olunacak*

Ankara, 4 (Hususi) — İçinde bulunduğumuz mali yılın tamamlanan beş ayı, hazirana kadar muhammen varidat bütçesinin fazla varidatla tahakkuk edebileceği kanaatini vermektedir. Umulan bu fevkalâde varidat karşılık gösterilerek hükümet meclise yakında bazı kanun lâyhaları sevk ederek fevkalâde tahsisat işleyecektir. Bu tahsisat milli müdafaa vasıtalarımızın takviyesine hasrolunacaktır.

İngilterenin Frankoculara karşı vaziyeti değişti

*İngiliz Başvekili, Avam Kamarasında, Franko ile temas
tesisi için mümessil gönderileceğini resmen bildirdi*

Londra 4 (Hususi) — Başvekil Çemberleyn, İngiltere ile Franko makamları arasında daimi ve muntazam teması temin üzere mukabil mümessiller tayin edileceğini ve bu hususta müzakerelerin başlamış olduğunu, bugün Avam Kamarasında bildirmiştir. Frankonun işgali altındaki İspanya arazisile İspanyol Fasında tayin edilecek olan bu mümessiller, İngilterenin ticari menfaatlerini ve İngiliz tebaalarının hayatlarını korumakla mekel olacaktırlar. Bu mümessillerin hiç bir diploma- tik sıfatı ve imtiyazı olmayacaktır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Çemberleyn

Alman, İtalyan, Japon paktı yarın Romada imza edilecek

Paris 4 (Hususi) — Komünizm aleyhinde mücadele bahanesile İtalya, Almanya ve Japonya arasında sıkı bir teşriki mesai teessüs ettiğine artık hiç şüpheli kalmamıştır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Bugün Ramazan

*Evkaf idaresi mukabelecileri, müftülük de vâizleri
tayin etti, camilerin noksanları tamamlandı*

Bugün ramazanın birinci günüdür. Dün akşam minareler kandillerle süslenmiş, ve ilk teravih namazı kılınmıştır. Ramazanın devamı müddetince büyük cami minarelerinde mahyalar kurulacak ve bu mahyalarda vecizeler, tasarruf ve hayır işlerine dair cümleler yazılacaktır. Müftülük ve evkaf tarafından da Eyüb, Sultanahmed, Beyazıt, Yenikapı gibi büyük camilerde diğer camilerde vâizler tayin edilmiştir. Bu vâizler öğle ve ikinci zamanlarında vâizeceklerdir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Müstemleke Meselesi tehlikeli Bir safhaya giriyor

Almanların Alsas - Loren meselesini ortaya atmaları Londrada endişe uyandırdı

Hitler yeni bir harekete mi geçecek?

Londra 4 (Hususi) — Almanyanın müstemleke talebi meselesi yepyeni bir safhaya girmiştir. Bu hususta Hitlerin yeni bir harekete geçeceği anlaşılmaktadır. Edenin Avam Kamarasındaki beyanatını mevzuu bahseden Alman gazeteleri, hücum ve tenkidlerine devam etmektedirler. (Devamı 3 üncü sayfada)

Yeni meb'us Namzedlerinin İsimleri

Ankara, 4 (Hususi) — Münhal üç meb'usluğa Parti namzedlerini yarın ilân edecektir. Seçim pazar günü yapılacak. Dahiliye Vekâleti alâkâli vilâyetlere hazır bulunmaları için tebliğat yapmıştır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Çetinkaya Köprüsü Dün açıldı

Bafra 4 (Hususi) — Nafia müsteşarı, vali ve bir çok zevatin huzuru ve binlerce halkın istifakile betonarme Çetinkaya köprüsünün açılma töreni bugün yapıldı. (Devamı 3 üncü sayfada)

Bulgar Kralı Avrupada para arıyormuş

İngiliz gazeteleri yazıyorlar: Avrupa hükümdarlarının içinde en çok çalışan, fakat o nisbette de az maaş alan (senede) (Devamı 3 üncü sayfada)

Şükrü Kaya, İç Bakanlığının onuncu Yılına idrak etti

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya bu dakikada yurdun en yüksek vazifelerinden birini üzere rine aldığı günün 10 uncu yıldönümünü idrak etmiş bulunmaktadır. 10 yıl alelâde bir ferdin hayatında da mühimdir, fakat bir devlet adamının hayatında koca bir tarih sayılır. Hususile ki bu 10 yıl inkilâbımızda fasılâsa hamlelerin, İleri atılışların, her dakika yorulmak bilmes bir dikkat isteyen en nazik zamanlarla isabet etmiştir. Fakat Şükrü Kaya bütün bu müddet zarfında intihabında asla yanılmayan büyük Şefin itimadına ezheri cihet layık olamaktan bir saniye bile geri kalmamış, yorulmak, dinlenmek bilmeden çalışmış ve daima muvaffak olmuştur. Kendisini tebrik şifap edenler arasında bulunmaktan sevinç duyarız.

B. Şükrü Kaya

Kadınlarla evlenmeye meraklı genç kız

*İzmirdeki hâdisenin kahramanı burada
da aynı marifeti yapan Melek imiş!*

Annesi "Çocukken erkek esvabı giydirirdik, giydiremez olsaydım. Bir daha sırtından çıkaramadık, başımıza ne geldi ise bu yüzden geldil" diyor

Kadınlarımız, avukat oldular... Doktor oldular... Bakkal, tüccar, memur, âmir, âlim, hattâ asker, meb'us oldular. Onların bütün bu meslekleri, makamları işgal edişlerini, can ve gönülden alkışladık.

Fakat içlerinde Melek adında bir tanesi var ki, erkekliği de bize bırakmaya, ve koca olmaya yelteniyor.

Hatırlarsınız... Erkek esvabı giyinerek, «Kenan» adı takınarak dolaşan bu bayan, bundan bir müddet evvel, şimdi adını tekrar ortaya çıkarmak istemediğim biçare bir kızcağızı erkekliğine kandırmış, hattâ onunla nişanlanmıştı.

Amerikan, Alman, Fransız, İtalyan, Yunan, hattâ en ağırbaşlı İngiliz gazetelerine kadar akseden bu eşi duyulmuş hâdise, o zaman, hemen bütün memlekette haftalarca, hattâ aylarca dedikodu mevzuu olmuştu.

İş sade gazetelere değil, mahkemelere de intikal etmiş, ve ortalığı, hemen hemen Windsor dükünün aşk uğrunda tahiti bırakması, ve Iraklı prensesin bir ga-

Bayan Melek, yahud Bay Kenan zino komisine gönül vermesi kadar alâkadar ettikten sonra unutulup gitmişti. (Devamı 8 inci sayfada)

Başvekâlette yeni bir büro çalışmaya başlıyor

*Büro muhtelif vekâletleri alâkadar eden
müşterek işleri tedvir edecek*

Ankara, 4 (Hususi) — Başvekâlette muhtelif vekâletler mümessillerinden müteşekkil merkezî bir büro kurulmuştur. Bu büro yarın çalışmalarına başlayacaktır. Büro muhtelif vekâletleri alâ-

kadar eden müşterek işleri tedvir edecek, bazı etütlerle meşgul olacaktır. İktisad Vekâletinden bu büroya Türkofis muavini Talha memur edilmiştir. Diğer vekâletlerin memur edecekleri kim-seler yarın anlaşılacaktır.

Memleket meseleleri Üniversiteden para ve kazanç hırsını kaldırmalıyız!

*Bizde üniversite bir nevi dergâh veya manastır olmalıdır. Kendileri-
ni öteki dünya yerine bu dünyanın hakikatlerini aramaya vakfetmiş
insanlarla dolu bir dergâh veya manastır.*

Yazan: Muhittin Birgen

Bundan yirmi bir sene kadar evvel, İstanbul Darülfünunu yeni bir istihale geçiriyordu. Ziya Gökalp bu müesseseyi canlandırmak istemiş, İttihad ve Terakki içinde büyük bir propaganda yaparak hükümeti harekete getirmişti. Bu sıralarda bir gün o zamanın maarif nazırı mecliste maarif encümenine büyük bir proje getirdi. Büyük, bir darüleytam projesi. Harbin etrafına yetim ve öksüz çocuklar serpmek olduğu bir devirde idi. Bunları himaye için tesis edilmiş ve

Kimya enstitüsünde çalışma

maarif nazırı Şükrü Beyin müte-medlerinden Hoca Mahir efendinin idareleri himaye için tesis edilmiş ve (Devamı 6 ıncı sayfada)

Hergün

Öküz yerine
At

Yazan: Muhittin Birgen

Türkiyede ziraati makineleştirme fikri etrafında, muhtelif iki devirde, iki hareket oldu; birinci devri, Avrupa'da ziraat tahsil etmiş «kitab çiftçileri» aştılar. Asılları harbdan evvelki zamanlara kadar giden bu «kitab - memur çiftçiler» ziraatin makine ile, bilhassa geniş toprakların kolayca altını üstüne getiriveren traktörle yapılmasını istediler ve bu fikir lehinde geniş bir propaganda yaptılar. Zâhirde bu fikir pek güzeldi; harb sonuunda canlı kuvveti azalmış ve mahsulü daralmış bir memlekette bu propaganda kolayca yayıldı ve biraz halleri ve vakitleri yerinde olanlar, borç ederek harcederek traktörler ve makineler aldılar.

Kendisi için henüz millî karbüran - yani ıstıhalli motörlerde yakılacak madde - meselesini halletmemiş, motörden anlıyanı az ve tamir kuvveti hiç yok denecek derecede zayıf olan bir memlekette bu makinenin muvaffak olmasına hiç imkân yoktu. Bu, kitab çiftçisi propagandasına yanmış ve tarlayı kitab üstünde, mahsulü yemek esnasında görmeğe alışmış olanların sözlerine inanmış olanlar, birer birer iflâs ettiler. Ellerindeki makineleri değil, babadan ve dededen kalma toprakları bile kaybettiler.

Türkiye topraklarında sade traktörün değil, alelade elle veya hayvanla tahrik edilebilen yardımcı ziraat makinelerinin bile kaybolduğu zamanlara tesadüf eden 931 senesinde İzmirde, kooperatif kültürü neşretmek maksadile neşrettiğim «Türk Kooperatifçisi» mecmuasında «Ata kaside» diye bir makale yazmış ve öküzden traktöre değil, öküzden ata geçilmesi fikrini ileri sürmüştüm. Bizim içinde çalışmakta olduğumuz köylü muhitinde bu fikir etrafında ehemmiyetli bir propaganda giriştim.

Makinelî ziraat fikri, ikinci bir devirde, Rusyadaki kollektif ziraatin metheleyeri aramızda fazla yayıldığı bir zamanda, yeniden meydana çıktı. Geçen sene, bu sütunlarda şüphe ve tereddüde karşıladığım, işe başlanılmadan evvel çok iyi tetkik edilmesini ve hiç olmazsa tedricî ile hareket olunmasını tavsiye ettiğim kombinalar meselesi de bu hareketin eseridir. Mes'ul başların taahhüdü tazammun eder sözler söylemiş olmalarına rağmen, çok şükür, bu, lüzumundan fazla ileri fikirler üzerinde gene lüzumundan fazla ısrar edilmedi. Türkiyede ziraat makineleri üzerinde, devletin yardımı ve toplayıcı kuvvetile, kooperatifçilik yapmak mümkündür. Toprak üstünde kendi elile çift te sürmüş, harman da dövmüş, makine de kullanmış ve hayatının en olgun bir devrini köy iktisadiyatı içinde kooperatifçilik yapmakla geçirecek bir adam sıfatılı söyleyebilirim ki Türk köyünü şenlendirmek için lüzumundan fazla ileri fikirlere kadar gitmek lâzım değildir. Tedricî denilen şey, her yerden ziyade ziraatte lâzım ve orada faydalıdır. Bilhassa millî karbüran meselesini halletmemiş, henüz 94 dereceden yüksek alkol istihsal etmemiş, petrol kuyuları bulmamış, yahut kömürden benzin çıkarma işini halletmemiş bir memlekette toprağı karıştırmak ve çok mahsulü toplamak için motör kullanmak fikri, millî ziraatin fena günleri için, çok tehlikeli bir fikirdir. Harb zamanında bize hayvan lâzım olur, diye İstanbul sokaklarını hâlâ şu orta tarih devri arabalarının tekerlekleri altında tahrib eden bir memleket, tarlaya motör sokmamalıdır. Motör imal etmeyen, motörü tam ve her yerde tamir edemiyen, bazan küçük bir yedek parçası için Amerikaya kadar giden ve nihayet iyî şoförü pek ender olan bir memleket bu tecrübeye girişmek hakkını haiz değildir.

Bütün bu sebeplerden dolayı, Atatürkün son nutkunda öküz yerine at kullanmayı tavsiye eden okülâne siyasetten dolayı hem memnun olmalıyız, hem de bu siyasetin bir an evvel tatbikat sahasında yol almasını temenni etmeliyiz.

Türkiyede at cinsini ıslah için bir zandanberi pek güzel çalışıyor. Macaristandan Türkiyeye pek çok ve pek güzel kısrağ girdi; bunlar memlekette güzel döllere verdiler ve hâlâ da veriyorlar. İlk defa olarak bir tanesi yüz elli lira gibi fevkalâde ucuz fiatlarla, mahsul mukabilinde, Macaristandan Türkiyeye gir-

Resimli Makale:

Meşhur içtimaiyat âlimi Daniel Welster bundan yüz sene evvel Amerikadan bahsederken:

— Bu ülkede işçi mağrur ve müstakildir. Sermayenin himayesini istemek ihtiyacında değildir. Fakat sermaye işçinin yardımını arar, demişti. Amerikalılar Amerikada vaziyetin elân böyle olduğunu söyliyerek gurur duyarlar.

Meşhur darbimeseldir: Bir elin şakırtısı çıkmaz, deriz. İttihaddan da kuvvetin doğduğuna iman ederiz. Bu, hayatın istisnasız her faaliyet sahasında böyledir. Ailede başlar, mektebde devam eder, sonra iş hayatına geçerek orada daha geniş bir inkişaf sahası bulur. Paranın bilgiye, bilginin de paraya muhtaç olduğunu ve her şeyde daima ittihadla lüzum bulunduğunu unutmayalım.

SÖZ ARASINDA

Yeni moda olan
Bir güreş tarzı

Bu güreşe, Hind güreşi denir ve Fransiskonun vıcık vıcık çamuru içinde yapılır.

Bu işde yanan yalnız hakem değildir. Ringin etrafını kuşatan meraklı seyirciler de, kendilerine düşen çamur paylarını alırlar.

mesini bizzat temin ettiğim bu kısraklara bir aralık, sade ordu zabıtları değil, köylüler de rağbet ettiler. Bugün Türkiye güzel atlar yetiştirme başlamış ve bunların mikdarı çoğalmıştır. Bir yandan da hem dahilde üretmek, hem de gene Macaristandan bu tarzda hayvanlar getirtmek kabildir. Macarların hakkile iftihar ettikleri bu hayvanlar, hem kudretli, hem de çevik mahlûklardır. İki hayvan, iki tonluk bir yükü, toprak yollarında bile yüzlerce kilometre götürmeğe muktedirler. Bunun için, Macarlar ziraatın belkemiğini, Macaristanda geniş bir ziraat makinesi sanayii mevcut olmasına rağmen, gene bu hayvanlar teşkil ederler. Bunlar, öküzle nisbetle hem çok, hem çabuk işlerler ve makinenin verebileceği faydaların büyük bir kısmını temin ettikleri halde onun mazarratlarından uzak kahrılar.

Türkiyenin hayatını gâh kitabdan, gâh nazariye ve akideden ıslah etmek isteyenler şimdiye kadar bu işde de aldandırlardır. Türkiye, bir zaman için Atatürkün dediği yoldan giderse çok kazanır ve ziraatte çok ileri gider. Zaten öküz yerine at kullanmak demek, ziraatte makine kullanmamak demek değildir. Atla birlikte çalışacak bir hayli makine vardır. Şimdilik bize lâzım olan da motör değil, makinedir! Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Ramazanın birinci günü
güç gelmişti

Bir ramazan günü bekaşiye sormuşlar:

- Erenler ramazanla nasılsın?
- Bekaşi cevap vermiş:
- Birinci günü biraz güç geldi ama, ikinci günü alıştım..
- Demek oruç tutuyorsun ha!
- Oruç tutmuyorum.
- Birinci günü güç geldiği halde, ikinci gün alıştığın oruç değil mi?
- Hayır, birinci günü, oruç tutuyor musun? diyenlere tutmuyorum; cevabını vermek güç geliyordu. İkinci gün bu cevabı vermiye alıştım.

Bir hayata malolan
Korkulu rüya

İngilterenin Kin şehrinde büyük emlak sahibi olan Con Milinham 64 yaşında olduğu halde şimdiye kadar hiçbir defa korkulu rüya görmemiş imiş. Geçen hafta bir gece rüyasında gülmün bir koç tarafından kovalanırken görmüş! Rüyasını o kadar hakikate benzetmiş ki hemen yatağından kalkarak koçtan kurtulmak ümidile dokuz metre yüksekteki odasının penceresini açarak kendisini aşağıya fırlatmış! Etraftan yetişenler tarafından nakledildiği hastanede bir müddet sonra ölmüştür.

Hastane doktoru neden pencereden atıldığını sorduğunda Con çılgın bir koçun kendisini boynuzlarına takarak pencereden aşağıya attığını söylemiştir. Fakat ortada ne koç ve ne de bir şey bulunmamıştır.

Biçare ihtiyarın hayatına mal olan bu rüyayı gördüğü akşam büyük oğlu ile bir hayli kavga etmiş ve bu kavganın verdiği heyecan üzerine yatağına yatmış idi. Doktorlar gördüğü rüyayı bu heyecanına atfetmektedirler.

İngiltere harbiye nazırı
ve kadınlar

İngiltere harbiye nazırı Mr. Hore Belisha bir münasebetle:

— Muarızlarım, siyasi muvaffakiyetimin kadınların beni sevmesinden ileri geldiğini söylüyorlar. Ne kadar yanlış.. Şu ane kadar benimle birlikte gezmek arzusunı gösteren tek bir kadına rastlamış değilim. Ama, ümid kesilmez. Kim bilir, belki bir gün ben de bu bahtiyarlar zümresine katılabilirim, demiştir.

Daima el ele...

Sözün Kıyası

Destekle duran
İnsanlar

İsmet Hulusi

Dostum, beni evine çağırıyor. Adres elimde sokak sokak doluştuktan sonra evi buldum. Dostum güler yüze karşıladı. Yedik, içtik, dereden tepeden konuştuk. Gece yarısına yakın dostum beni yola düzüyordu. Kapıdan çıkacağım sırada:

— Hele ben de geleyim!

Dedi. Zahmet etmemesini, gözlerimin karanlığa alışık olduğunu, kolayca caddeye çıkabileceğimi söyledim; bırakma dedi:

— Sen bizim mahalleyi bilmezsin, dedi, bizim ev gibi bütün evler de eskidir. Yıkılmaları için dört yanlarından desteklerle tutturduk. Gündüz onları görmek kolaydı. Ama gece görmeden bir tanesine çarparsın da düşersin!

Dostum önde, ben arkada yürüyordum. O ikide bir beni ikaz ediyordu.

— Biraz sola, Nihad Beyin evinin desteğine çarpacaksın..

— Biraz sağa, Ayşe Hanım da evvel gün evini destekle tutturdu. Maazallah çarparsın da...

— Bu bakkalın evinin desteği de pek tuhaf insanın tam alına çarpacak bir halde, aman dikkat et!

Caddeye çıkmıştık, dostum boynumu büküdü:

— Ne yapalım, dedi, biz nasıl fakirsek komşularımız da öyle, evlerimiz ev değil ama, desteklerle tutturuyoruz. Bu sa yede yıkılmaktan kurtuluyorlar.

Dostumdan ayrılmıştım. Tek başıma yürüyordum. Yolumun üzerindeki evlerin destekleri yoktu. Fakat ötede beride tek tek destekli evler de gözüme iliyordu. Ve hiç manası olmadığı halde saymaya başlamıştım.

— Beş desteksiz, bir destekli!

— Dört desteksiz, bir destekli!

— Altı desteksiz bir destekli!

— Desteksiz.

— Desteksiz.

— Hep desteksiz.

Dalmıştım. Birdenbire bir insan kала balığı içerisine girmiş olduğumun farkına vardım. Dört yanımda irili ufaklı, mevkili, mevkisiz, paralı parasız insanlar vardı. Onlara baktım:

— Ne kadar da evlere benziyorlar!

Dedim. Ve sonra düşündüm. Bir kimsenin bana:

— Ne düşünüyorsun?

Sualini sorsaydı, şu cevabı verirdim:

— İşte, etrafımızda bu kadar insan var.

Onların bir kısmı desteksizdirler. Fakat

diğer bir kısmı köhne evler gibi destekle

durur, destekle yaşarlar.. Ama ne ya-

zık ki insanların destekleri evlerin des-

tekleri gibi gözle görülüp, elle tutulmu-

yor. Ve bu yüzden destekle duran insanı,

la, desteksiz insanı ayırd etmek kolay

olmuyor.

İsmet Hulusi

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN

Rumî sene 1353	5	Arabi sene 1356
1 ci Teşrin 24	Resmî sene 1937	Hızır 184

CUMA

GÜNEŞ	Ramazân	İMSAK
S. D.	1	S. D.
1 35		11 53
6 36		4 54

Öğle	İkinci	İFTAR	Yatan
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 56	9 41	12 —	1 53
E. 6	11 58	14 43	17 —
Z. 11	58	14	17

Kendini düşün: Hakkındır,
komşunu unutmaz: O da
vazifendir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Taksi otomobillerinin ana caddelerden geçerken durup müşteri almaları mahzurlu görüldü, yasak edildiği söylendi, fakat yeni işleme başhyan otobüsler otomobilden sayıl-

mamış olacaklar ki binmek isteyen her müşterinin işaret ettiği her yerde durmakta serbesttirler, arkalarından aynı sür'atle gelmekte olan otomobillerin kendilerine çarpması ihtimalinin bulunmasına rağmen!

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İspanyanın karadan, denizden kontrolü tekrar başlıyor

Ademi müdahale komitesinde anlaşma oldu, İngiliz plânı kabul edildi, kararlar alâkadarlara bildirildi

Londra 4 (Hususi) — Aylardanberi bugün ilk toplantısını yapan ademi müdahale komitesinin umumî hey'eti, dün tâli komite tarafından kabul edilen karar suretini tasvib etmiş ve İngiltere hükümetinden, Valens ile Salamanka hükümetlerini verilen karardan haberdar etmesini dilemiştir.

Komite başkanı Lord Plymut, Sovyetler müstesna olmak üzere, komitenin kabul ettiği İngiliz plânını iki muhasım tarafa bildirecektir. İngiliz plânı: İspanya hudutlarının kara ve denizden kontrolünü, ecnebi gönüllülerin geri çekilmesini ve bazı şartlarla Franko hükümetinin tanın-

masını derpiş etmektedir.

Londra 4 (Hususi) — Barselonda Marsilyaya gelmekte olan Fransız Fos adlı gemisi, iki meçhul tayyare tarafından bombardıman edilmiştir.

Gemiye isabet vaki olmamıştır. Bir Fransız muhribi, Marsilya limanına kadar gemiye refakat etmiştir.

Japonya ve Almanya Uzakşark konferansına tekrar davet edilecekler

Brüksel 4 (Hususi) — Uzakşark konferansı, Amerika muharrası Norman Davisin teklifi üzerine tâli bir komite seçmeğe karar vermiştir.

Bu komite Japonya'ya tekrar müracaatla, komite mesaisine iştirak etmek için ne gibi şartlar teklif ettiğini soracak ve gerek Çin, gerek Japon hükümetleri arasında, muhasematın durdurulması için tavassutta bulunacaktır.

Tâli komitenin teşekkülünde ağırlıklı İtalyan Almanya da davet edilecektir. Mahaza, kabul edip etmeyeceği belli değildir.

Japonya kabul etmeyecek

Tokyo 4 — Domei ajansı bildiriyor: Resmî mehafil, Brüksel konferansının Japonya'ya yeni bir davet teklifi yapacağını bildiren şayialar hakkında hiç bir

Faşist tecavüzüne Karşı bir blok Yapılıyor

Nevyork, 4 (A.A.) — «Nevyork Times» gazetesinin Brüksel muhabiri Brüksel'de toplanan bazı hey'eti muhahasalar arasında Faşist tecavüzüne karşı demokrat devletler arasında bir blok teşkili için gizli müzakereler yapıldığını yazmaktadır.

şey söylememektedir. Fakat salâhiyetler siyasi şahsiyetler, Japonya'nın doğrudan doğruya dahi yapılırsa bütün teklifleri reddedeceği muhakkak olduğunu bildirmektedir.

Tunceli Muhaliflerinin Muhakemesi

Elâziz 4 (Hususi) — Tunceli muhaliflerinin muhakemelerine bugün de devam edildi. Bugünkü celsede müddei umumî Hatemi iddianamesini yaptı. Muhakeme ayın altıncu cumartesi gününe bırakıldı.

İddia makâmı iddiasını dermeyan ederek suçlulardan bir kısmının Türk ceza kanununun 149 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılmasını ve bir kısmının da gene aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre cezalandırılmalarını talep etmiştir.

İkinci fıkraya göre cezaları istenilenler arasında sergerde Şeyh Rıza ile oğlu ve avaneleri bulunmaktadır.

Almanya'da 3 kişi İdam edildi

Berlin 4 (A.A.) — Bu sabah Berlinde, Vatani hiyanet ve devletin emniyetine karşı komplo cürümlerinden dolayı, 3 kişi idam edilmiştir.

D. N. B. nin bir tebliğine göre idam edilen eşhas, Almanya aleyhinde casusluğa kıyam etmiş olan Peter Souren ile gayri kanunî bir teşekkülü yenden vücade getirmeğe teşebbüs etmiş olduklarından idama mahkûm edilmiş olan Adolf Ramote ve Robert Stamm'dir.

Londra 4 (Hususi) — Bugün Berlinde idam edilen üç kişiden birisi, Franko lehine casusluk yapmakla itham edilmiştir.

Çetinkaya köprüsü Dün açıldı

(Baştarafı 1 inci sayfa) di. Bu münasebetle söylenen nutuklarda cumhuriyetin feyizli işlerinden şükranla bahsedildi. Türk mühendis ve işçilerinin bu güzel eseri takdir edildi.

Yeni köprü 270 metre uzunluğunda ve 6,5 metre genişliğindedir. Halk betonarme bir köprüye kavuştuğundan dolayı sevinç içindedir.

Mecliste bugün Encümen'er Seçimi yapılacak

Ankara 4 (Hususi) — Meclisin yarınki toplantısında Encümen'er seçimi yapılacaktır. Encümen'er akşama doğru toplanarak reis, mazbata muharriri ve kâtiplerini seçeceklerdir.

1942 de İngiliz Donanması

Londra 4 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin yazdığına göre, İngiliz deniz programının ifası neticesinde İngiltere'nin 1942 de 35 biner tonluk olmak üzere 25 dritnot, son sistem ve 10 eski tipte kruvazörü, 9 büyük tayyare gemisi, 150 en son sistem ve bu miktardan çok daha fazla da eski tipte torpidosu ve nihayet gene en son sistem 70 denizaltı gemisi bulunacaktır.

Almanlar Alsas Loreni de istiyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Göring'in naşiri efkârı olan Nasional Zeitung gazetesi yazdığı bir makalede diyor ki:

— Almanyanın müstemlekeleri çalınmıştır. Almanya Afrikadaki müstemlekelerini geri istiyor. Fakat bu talep bir ihtiyaçtan mütevellid değildir. Müstemleke sahibi olmak, Almanyanın manevî hakkıdır. İngiltere, Milltler Cemiyeti'nin mandası altında bu müstemlekelerle tesahüb etmiştir.

Bunların haricinde ve pek daha yakınlarda bizden gasbedilen arazi de mevcuttur. Bunları geri almak hakkımızdır.

Nasional Zeitung'un bu makalesi siyasi mehafilde hararetili tefsirlere yol açmıştır. Almanyanın, Versay muahedesinin mandat'larına aid maddesini artık tanımayacağı kanaati umumidir.

Diğer taraftan Alsas-Loren meselesinin de tekrar meydana atılacağı zannedilmektedir. Bu ihtimal pek derin endişeler uyandırmaktadır. Zira böyle bir meselenin doğuracağı netice muhakkak surette harbdır.

Alman, İtalyan, Japon Paktı yarın Romada İmza edilecek

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Zevahiri kurtarmak üzere evvelce Almanya ile Japonya arasında akdedilen antikomünist anlaşmaya şimdi İtalya da iştirak edecektir.

Bu üç taraflı anlaşma cumartesi günü Romada imzalanacaktır. Anlaşmanın, İtalya namına Musolini tarafından imza edilmesi çok muhtemeldir. İmza merasiminde Almanyayı temsil edecek olan Londra elçisi Fon Ribentrop Berlinde Romaya hareket etmiştir.

Yakında bir Japon heyetinin de Berlin ve Romayı ziyaret edeceği Tokyodan haber verilmektedir.

Bu heyet, Japonların büyük fedakârlıkla Çinde kazanmış oldukları askeri muvaffakiyetlerini diplomatik müzakerelerde kaybetmemek için, İtalya ile Almanyanın müzaheretini istiyecektir.

Bu müzaheret pek tabii olarak mükâfatsız kalmıyacaktır.

Japonlar zehirli gaz kullanıyorlar

Çinliler yeniden takviye kışaati aldılar

Nankin 4 — (Reuter muhabiri bildiri - yor) — Mühim miktarda Çin takviye kışaati, Peiping - Hankeu demiryolu boyunca, Hopei eyaleti civarında Şişiaş - vang iltisak hattına doğru yoldadır.

Umumi kanaat, Taiyanfuya doğru ilerleyen Japon hücumunu tehdit yolundaki bu Çin teşebbüsünün geç olması sebebiyle, Taiyanfu kurtarabilmek ihtimali yoktur.

Nankin 4 (A.A.) — Çin ajansı bildiri - yor: Japon takviye kışaati, İmtien - Liuho cephesinde faaliyet göstermektedir ve son dakikada alınan raporlara göre, düşman askerleri, yeniden gaz istimal etmektedir. Birdenbire vukua gelen bir rüzgâr değişikliğinden bilistifade Çin kışaati bir mukabil hücumu geçerek bir çok Japon esirler almışlar, mühim miktarda mühimmat ele geçirmişlerdir.

Şanghayın ihata

Changhai cephesi 4 (A.A.) — Changhai'nin Japon kuvvetleri tarafından ihata hareketi, mütemediyen terakki etmektedir.

Osaka 4 (A.A.) — Bugün 1500 ton hacmindeki Minokono torpido muhribi denize indirilmiştir. Bu gemi, 34 mil süratinde olup 127 milimetrelilik altı top ve altı adet torpil atan kovanla teslihi edilecektir.

İngilterenin Frankoculara karşı Vaziyeti değişti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Yapılan müzakereler ve mümessillerin tayini, Franko hükümetinin tanınmasını tazammun etmemektedir.

İşçi partisi lideri Atlinin bu hususta yaptığı bir suale cevap veren başvekil, Franko hükümetini tanımak meselesinin kat'iyen mevzuu baholmadığı bilhassa tasrih etmiş ve bu meselenin ademi müdahale komitesine raci olduğunu söylemiştir.

Nasıl tefsir ediyor

Londra 4 (A.A.) — İngiliz hükümetinin Franko nezdinde konsolosluk ihdası hakkındaki kararını mevzuu bahseden gazeteler, bu tedbirin ne hukukan ve hattâ ne de fillen nasyonallist hükümetinin tanınmasını tazammun etmediğini ve maamafih Salamanka makamının buna büyük bir ehemmiyet atfedtiğini çünkü diğer bir çok hükümetlerin bu işde İngilterenin önyak olmasını beklediklerini yazmaktadır. Şimalde Frankonun kazandığı zafer nihai muvaffakiyetin de daha şimdiden Franko tarafından kazanılmı adedileceği intibâ mevcuttur. Bu kararın mahdut şumülünü göstermek için gösterilen ihtiyata rağmen, işçi partisi gazeteleri şiddetli nesriyatta bulunmakta - dir. «Daily Herald» gazetesi büyük harflerle «Hükümet Frankoyu tanımayacağına karar verdi» başlığı altında diyor ki:

«İngiliz nazırları Frankonun kazanmasına karar verdikleri için bu tedbir alınmıştır. Londarda Frankoyu resmen temsil edecek olan Alba dükası şimdiye kadar da yarı resmi bir mümessil olarak tanınmış ve hattâ hududu geçerken eşyaları muayene bile edilmemiştir. Alba dükası, sayet Franko kendi vesatetle tanırsa Faşist partisi aleyhine olarak Kralcı partisinin büyük bir nüfuz kazanacağına İngiliz hükümetini ikna etmiştir.

Yeni mümessil

Paris 4 — Petit Journal gazetesinin yazdığına göre, İngilterenin eski Moskova maslahatgüzarı Hodgson Franko nezdine ticaret mümessili olarak tayin edilecektir.

Yeni meb'us Namzedlerinin isimleri

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Beyazid Mebusluğuna eski Erzurum meb'usu ve hâlen İstanbulda tahrih öğretmeni bulunan Necati, Zonguldak meb'usluğuna sıhhat vekâleti müşteşarı Hüsameddin, Kütahya meb'usluğuna Başvekâlet eski hususi kalem müdürü Vedidin namzed gösterilmeleri kararlaştırılmıştır.

Bugün Ramazan

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Evkak, ramazan münasebetile bir çok camilerin noksanlarını tamamlamış, yeni hasır, kilim, halı ve sair vermiştir. Bir kısım camilere de ramazanda havaların soğuk olması düşünülerek cemaat tarafından odun alınmış ve sobalar kurulmuştur.

Siyaset ALEMİNDE

● Bulgar kral ve kraliçesinin Londra seyahati

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bulgar kral ve kraliçesi Parise kışa bir ziyaret yaptıktan sonra Londranın yolunu tutmuş bulunuyorlar. Bulgar kral ve kraliçesinin, tamamen hususi bir mahiyet atfolunan bu Londra seyahatlerinden sonra tekrar Parise dönmeleri ve orada bir müddet daha kalacakları haber veriliyor. Bulgar kral ve kraliçesinin, hususi olduğu iddia edilen ziyaretlerinin hakikatte bazı mühim sebeblerle alâkadar olduğunu söylemek, yersiz bir şey sayılamaz.

Son Bulgar manevralarını müteakib icra edilen bu seyahatin sebebi, İngiliz ricalile kral Borisin bazı müzakerelerde bulunmaya lüzum hissetmiş olmasındır. Kendilerile görüşülecek zevat arasında İngiliz hariciye nazırı Bay Eden, İngiliz hariciyesinin daimi müsteşarı Bay Robert Wansittart vardır. Bulgar kralı, bu seyahati ile, Bulgaristan namına, İngiltereden Nöyyi muahedesinde bazı tadilat yapılmasına muvafakat edilmesini ve bilhassa, bu muahede ile adedi (20 bin olarak tesbit edilen Bulgar ordusu mevcudunun artırılmasını istiyecektir. İngiliz matbuatının bu noktayı son zamanlarda muhtelif vesilelerle tebarüz ettirmeleri bilhassa şayanı dikkat olduğu gibi, aynı matbuatın Bulgaristana, bir diğer tasavvur daha atfetmesi de oldukça ehemmiyetlidir. Bir tasavvur şudur:

İtalyan - Alman tesirinden kurtularak İngiliz - Fransız zümresine yaklaşmak.

Yunan ve Romanya krallarının Londra ziyareti emeleri arifesinde vuku bulan bu seyahatin ve yapılan bu nesriyatın ehemmiyeti, elbette ki inkâr edilemez. Nitekim, bütün bu ahval, yerli veya yersiz olarak Fransız matbuatının bir kısmına da şu mülâhazayı ileri sürdürmüye saik oluyor:

«Alman tazyikinün gün geçtikçe arttığını ve mevcudiyetlerinin tehlikede olduğunu gören milletlerin birbirlerine yaklaşmak ihtiyacını duymalarını görmek kadar tabii bir şey olamaz. Viyana ile Prag arasında iktisadi sahada teessüs eden iyi münasebetleri ancak yukarıki esbab ile izah eylemek mümkün olduğu gibi Avusturya ile Macaristana birbirine yaklaştıran saik de aynıdır. Nitekim Lehistanın orta Avrupa işlerine karşı duymıya başladığı alâkanın sebebi gene budur.»

Şu halde, bütün Avrupada, beklenmedik bir siyasi kaynaşma başlamıştır.

İngiliz - Fransız menabii, bunun mahiyetini yukarıda izah etmeye çalıştığımız şekilde tasvir ediyorlar. Bakalım, hâdisatin inkişafı, bu tahmin ve tasvirlerle tevafuk edecek mi? — Selim Ragıp Emeç

Bulgar Kralı Avrupada Para arıyormuş

(Baştarafı 1 inci sayfa)

12 bin İngiliz lirası Bulgar kralı Boris, memleketine para bulmak için Londraya gelmiş bulunmaktadır. Kral Boris aynı zamanda Bulgaristanın müdafaa plânlarını görüşecek, sulh muahedesinin Bulgar ordusu için vazetmiş olduğu tahdidatın kaldırılması hakkında müzakerelerde bulunacaktır.

Yeni tefrikamız

PAVL BAVMAN!

Bu isim İstanbul altındaki milyarlık definelerin müthiş gangsterinin adıdır.

BİZANSIN DEFİNELERİ

Hakiki eşhas arasında geçen esrar ve entrika

Yakında başlıyoruz

Hileli süt satışının önüne geçmeğe imkân yok mu?

İstanbul halkını hileli süt içmekten kurtarmak için belediye iktisad müdür - lüğünün hazırladığı proje bir iki güne kadar Şehir Meclisine sevk edilecektir. Projede hileli süt satışının önüne geçilmesi için evvelimlerde bir fabrika açılması tasavvur edilmiştir. Yalnız Şehir Meclisi fabrikanın inşasını kabul etse dahi bu iş ancak iki üç sene sonra başarılabilecektir. Zira her şeyden evvel fabrikanın inşası için lüzum olan parayı tedarik etmek vardır.

İstanbulda günde otuz beş bin kilo süt harcanmaktadır. Bu miktarın otuz bin kilosu şehir dahilindeki hayvanlardan çıkarılmakta, beş bin kilosu civar yerlerden getirilmektedir. İstanbulda günde üç bin kilo manda sütü elde edilmekte ve bundan münhasıran yağ çıkarılmaktadır. Kış günlerinde İstanbulun harcadığı kaymak miktarı aşağı yukarı her gün 400-500 kilodur ki bunun yarısı Bursadan ve civar şehirlerden gelmektedir.

Sekiz senedenberi şehir içinde kaymak ve yağ fabrikaları çoğalmış bulunmakta. Bunlar piyasaya kaymakaltı denilen yağsız ve kaymaksız süt vermekte bu sütler de en çok fakir muhitlerde satılmaktadır. Kasımpaşa ve civarı bu semtlerin başında gelmektedir. Her tarafta süt 16-18 kuruşa satıldığı halde Kasımpaşa da sütün kilosu 9-10 kurustur.

İstanbul Sütçüler Cemiyeti hileli süt satanları, hileli süt satılan semtleri tesbit etmiş, belediyeye vermiştir. Hileli süt satanlarla, satılan yerleri eşası surette kontrol için belediye iktisad müdürü - lüğünün kadrosu müsaid değildir. Ancak iktisad müdürlüğünün kadrosu genişletildikten sonra hileli sütler eşası şekilde kontrol edilebilecektir.

İstanbulda pek az kaymak ve pek az miktarda yağ çıkarılmakta, günlük ihtiyacı karşılamak için dışardan getirilmektedir.

yağ daha ziyade diğer şehirlerden temin edilmektedir. Halbuki az yağ ve kaymak çıkarmak için çok süt harcanmakta, bu sütler de bilâhare halka içmek için satılmaktadır. Hileli süte mâni olabilmek için her şeyden evvel şehirde kaymak ve yağ yapmanın yasak edilince icab ettiği karnesine varılmıştır. Kaymak ve yağ yapmak şehirde yasak edilince bunun piyasaya hiç bir tesiri olmayacaktır. Belediye bu hususta tetkikler yapmaktadır. Tetkikler sonunda müsbet neticeye varılsa muvakkat bir müddet için tedbiri ihtiyatî olmak üzere şehir sütlerinden kaymak ve yağ çıkarılmayacaktır.

Feci bir kaza

Bir amele bir kamyonun altından kurtuldu, diğerinin altında can verdi

Dün Fındıklıda bir kaza olmuş bir amele otomobil altında ezilerek ölmüştür. Kazanın tafsilâtı şudur:

Fındıklıda Halilpaşa hanında oturan İzmirli hamal Emin, dün öğle üzeri Altınözü odun deposu önünde çalıştığı deponun kamyonundan inerek karşıya geçmek istemiş, bu sırada inhisarlar idaresine aid 299 numaralı kamyonun sademesine maruz kalarak yere yuvarlanmış. Sademeyi müteakib yerden kalkarak yoluna devam eden ve otomobilin çarpmasından mütevellid şaşkınlıktan henüz kurtulamayan Emin'e bu sefer de Tophaneden gelmekte olan şoför Mustafa'nın 3032 numaralı yük kamyonu çarpmış, ve zavallı ameleyi tekerlekleri altına alarak beynini patlatmak suretile ölümüne sebebiyet vermiştir. Şoför Mustafa yakalanmış ve kaza tahkikatına müddeiumumi muavinlerinden Sabri el koymuştur. Adliye tabibi Salih Haşim tarafından muayene edilen cesed morga kaldırılmıştır.

Bursada görülen kuyruklu yıldız değilmiş

Evvelki gece Bursada renkli bir kuyruklu yıldız görüldüğünü dünkü nüshamızda yazmıştık.

Hâdiseyi rasathaneden sorduk. Verilen malûmata göre Bursada görüldüğü haber verilen bu kuyruklu yıldız, başka bir yerde görülmemiştir ve görülmeyecektir. Hattâ Bursadan dahi tekrar görülmeyecektir. Çünkü bu görülen şey kuyruklu yıldız değildir. Bir şهاب hâdisesidir.

Fezada gezen bir Bolip, yani bazı cisimler vardır ki, bazan cazibenin tesiriyle yere doğru fazlaca inerler; fakat havaya çarpınma parlarlar, parçalanırlar ve harap olurlar. Bu esnada ziya verirler. Hâdisenin böyle olduğu anlaşılmaktadır. Zira kuyruklu yıldızlar arkası arkasına bir kaç gece görünürler ve kuyruklu yıldızların arkasında kuyrukları vardır.

Şehir Meclisinin dünkü toplantısı

İstanbul Şehir Meclisi dün Necib Serdengeçtinin riyasetinde toplanmıştır. Evvelâ geçen celsenin zaptı okunmuş, bilâhare Büyük Millet Meclisi riyasetinden ve Dahiliye Vekâletinden Meclisin açılışı münasebetle çekilen telgraflara gelen cevaplar okunmuştur. Kadıköyünde Hâlidâğa sokağında aid 308 tarihli musadâk ifraz haritasında yapılacak tadilata, belediye zabıtası talimatnamesinin 397 inci maddesinin tadiline, afişaz talimatnamesinin tetkik ve tasdikına dair teklifler Mükiye encümenine havale edilmiştir. Fatihe Çarşamba caddesinde kâin Kovacide camii arasında çocuk bahçesi yapılmak üzere, bu arsanın belediyeye aid bir arsa ile mübadelesi hakkındaki teklifin muvafık görüldüğüne ve Bostancı civarında ifraz olunan tarlalarda açılan sokaklara konan isimlere dair mükiye encümeni mazbataları kabul olunmuştur. Yumurta sandıklarından alınacak frige ücretine dair gelen teklif iktisad ve mükiye encümenlerine gönderilmiştir. Bundan sonra meclis pazartesi günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Şehir tiyatrosu
Dram kısmı Tepebaşıda
Bu akşam saat 20.30 da
İspanyol bahçelerinde
3 Perde

Operet kısmı eski Fransız tiyatrosunda
Bu akşam saat 20.0 da
ATEŞ BÖCEĞİ
Komedi 4 perde
Ya zan: Molnar

Hüseyinin kaynarasını kim öldürdü?

Damat "Öldürmedim", karısı "Görmedim" diyor muhtar da maktulün şüpheli ifade'ler verdiğini söylüyor

Şilenin Kızılcaköyünde kaympederi Arnavut Mustafayı öldürmekten suçlu Hüseyinin muhakemesine Ağırceza da başlanılmıştır.

Suçlu, zabıta tahkikatı esnasında verdiği ilk ifadede kaympederinin üvey kızına bazı münasebetsiz tekliflerde bulunduğunu, karısına yapılan bu tekliflerin cinayetin sebebi olduğunu söylemişti.

Mahkemede ise cinayetin faili olmadığını iddia etmiş ve:

— İlk ifademde söylediklerim hakikat değildi. Bunları taziyik neticesinde söylemiştim, demiştir.

Mahkemede şahid olarak dinlenen ölen Mustafanın karısı Fatma da, hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

— Efendimle beraber fasulye tarlasına gidiyorduk. Bir aralık, iki el silâh atıldığını duydum. Efendim birdenbire, yere yıkıldı. Ben de korkudan bayılmışım. Amma kimin ateş ettiğini görmedim. Gözlerim zayıftır, uzağı görmez. Diğer şahidler de vak'a etrafında kat'i ve sarih bir ifade verememişlerdir.

Köy muhtarı Osman Bürhan hâdiseyi görmediğini söyledikten sonra, şu malûmatı vermiştir:

— Vak'a olup bittikten sonra, Mustafa yaralı olarak Mehmedin arabasında köye nakledilirken, yolda rastladım. — Seni, kim vurdu?.. diye sorduğum zaman:

— Beni köyden Ali vurdu, dedi. Halbuki, Ali arabada Mustafanın yanında oturuyordu. Böyle olmasına imkân yok demektir. Kendisine tekrar sorunca:

— Yaralıyım, halsiz düştüm.. Fazla ısrar etme, üzme beni.. dedi.

Kendisini Üsküdar Nümune hastanesine naklederken, arabada mahkeme başkâtibi Eminle görüşüyordu. Konuşma arasında karısından:

— O gün, fasulye tarlasına gideceğimizi yalnız karım biliyordu. Şeklinde şüpheli bir ifade ile bahsettiğini işittim.

Duruşma diğer şahidlerin celbi için başka bir güne bırakılmıştır.

Kapopino, Magellanes davasına devam ediyor

Çanakkale boğazında İtalyan bandıralı Kapopino vapurunun batması neticesiyle kazayı müteakip İtalyan ve İspanyol acentaları arasında başlayan davaya 2 nci Ticaret mahkemesinde dün de devam edilmiştir.

Evvelki celsede İspanyol acentası vekili Magellanes vapurunun âmme hizmetlerinde kullanılacağı dair mahkemeye bazı vesika ibraz edeceğini bildirmişti. Vekil dünkü celsede İspanya sefa-rethanesi tarafından yazılan bir tezkereyi mahkemeye ibraz etmiştir.

Bu tezkereye vapurun âmme hizmetlerinde kullanıldığı tekit edilmektedir. Acenta vekili bu noktada ısrar ederek, davanın mahkemenin salâhiyeti haricinde olduğunu iddia etmiştir. Mahkeme bu talebi reddederek, her iki tarafın esas davaya hakkındaki iddialarını serdetmelerini için duruşmayı talik etmiştir.

Karısını öldürmek isteyen 8 yıl hapis yatacak

Galatada karısı Yukapeli 8 yerinden bıçakla yaralayan Arangel Ağırceza mahkemesine verilmişti. Arangelin yapılan duruşma neticesinde suçu işlediği sabit görülmüş, hâdisede katil kastı olduğu da tahakkuk ettiğinden, suçunun 8 sene müddetle ağır hapsine karar verilmiştir.

Ayvansarayda nişanlısını vuran Mehmet mahkemede

Bir müddet evvel Ayvansarayda tabanca ile eski nişanlı Halideyi yaralayan Mehmedin duruşmasına başlanılmıştır.

Mahkemede sorgusu yapılan suçlu Mehmed hâdiseyi itiraf ederek:

— Halide ile evvelce nişanlı idik. Fakat, her nedense sonra beni istemediler, nişanı bozdular. Evlerine gittiğim vakit

kapıyı bile açmıyorlardı. Üstelik teğmenlikleri yerde benimle alay ediyorlardı. Bir sabah saat 8 sıralarında Ayvansaray yolunda gene Halide ile anasına rastladım. Mütemadi alayı karşısında, sarı tükenerek ateş ettim, demiştir. Bundan sonra şahidler dinlenilmiş, neticede davası asliye mahkemesinin salâhiyeti haricinde görülerek ağırceza sevk edilmiştir.

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 4-11-1937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	625.50	624.00
Nev-York	0.7953	0.7980
Paris	23.5125	23.5125
Milano	15.1030	15.1030
Briksel	4.6882	4.70
Atina	87.37	87.37
Cenevre	3.44	3.44
Sofya	63.9488	64.1025
Amsterdam	1.4382	1.4417
Prag	22.6618	22.7160
Viyana	4.2062	4.2160
Madrid	12.63	12.88
Berlin	1.9756	1.98
Varşova	4.19	4.20
Budapeşte	3.9968	4.0160
Bükreş	107.2740	107.5320
Belgrad	34.3725	34.435
Yokohama	2.7464	2.7580
Moskova	23.775	23.7150
Stokholm	3.10	3.1080

ESHAM

	Ağır	Kapalı
Anadolu şm. % 60 peşin	00.	00.
A. Şm. % 60 vadeli	00.00	00.00
Bomonti - Nektar	0.00	0.00
Asian çimento	11.00	11.00
Merkez bankası	00.00	00.00
İş Bankası	10.00	00.00
Telefon	6.85	—
İtihat ve Değir.	11.65	—
Şark Değirmeni	1.15	—
Terkos	7.10	0.00

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	14.325	14.60
" " I vadeli	14.35	14.625
" " II vadeli	14.00	14.00

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	00.00	00.00
" " I vadeli	40.10	40.10
" " II pe.	00.00	00.00
" " II va.	40.10	40.10
Anadolu mü. peşin	0.00	00.00

PARALAR

	Alış	Satış
1 Türk altını	1078	1080.
1 Banknot Os. B.	265.	266.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sırrı Asım), Beyazıtta: (Belkis), Samatya'da: (Erollos), Eminönünde: (Bensason), Eyyüpte: (Hikmet), Atılamaz, Fenerde: (Emiliyad), Şehrinde: (Hamdi), Şehzadebaşı'nda: (Halli), Karagümrükte: (Arif), Küçükpazarda: (Yorgi), Bakırköyünde: (Hilal).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Galatasaray), Tünelbaşı'nda: (Matkoviç), Galatasaray'da: (İkiyol), Fındıklı'da: (Mustafa Nallı), Cumhuriyet caddesinde: (Kürkçübaşı), Kalyoncuda: (Zafiropolos), Fırınbaşı'nda: (Ertuğrul), Şişli'de: (Asım), Beşiktaş'ta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:
Üsküdar'da: (Ömer Kenan), Sarıyer'de: (Asaf), Kadıköyünde: (Büyükdere), (Üçler), Büyükdada: (Halk), Heybeli-

ERTUĞRUL SADI TEK TİYATROSU (AKSARAYDA)

Bu gece: (Umuma) SEFİLLER Yarın gündüz (talebe) Pazartesi akşamı (Kadıköy - SÜREYYA) da Erkekler 40'ından sonra azarlar

Müteferrik:

Nahiye kongreleri

Cumhuriyet Halk Partisi ocak kongreleri bugünden itibaren başlamış bulunmaktadır. Kânunvevvelin onundan sonra başlayacak parti nahiye kongrelerinin günleri tesbit olunmaktadır. Şimdiye kadar toplantı tarihleri belli olanlar şunlardır:

Beşiktaş nahiyesi 14, Samatya 17, Şehrinin 11, Karagümrük 24, Hasköy 12, Galata 18, Kasımpaşa 19, Şişli İstiklâl 15, Samandıra 11, Pendik 18, Kemerburgaz 16, Ram 19, Beylerbeyi 18 kânunvevvelde.

Tramvay işçilerinin bir müracaatı

Haftada 48 saatlik mesâi hakkındaki 1 numaralı genel emirle, yalnız sanayi müesseseleri ile atölyelerde çalışan işçiler hakkında günde sekiz saat mesâi kabul edilmiş bulunmaktadır.

Tramvay şirketinin atölyelerde çalışmayan amelesile otobüslerde çalışanlar ve bunlara münasip bir çok işçilerden, günde 16 saat çalışanlara dahi tesadüf edilmektedir.

Bu nevi işçilerden bazıları alâkadar makamlara başvurarak, ileride kendileri için de tatbik edilecek olan 48 saatlik haftanın bir an evvel tatbik edilmesini istemişler, 24 saatte 6 saatlik dahi uyku uyuyacak zaman bulamayan arkadaşları olduğundan bahsetmişlerdir. Alâkadar makamlar, bu müracaatlar etrafında tetkiklere başlamışlardır.

İtalyanların şenli-leri

İtalyanlar dün umumî harbdâ muzafferiyetlerinin yıldönümünü kutulmuşlardır. Bu münasebetle dün limanımızdaki İtalyan gemileri donanmıştır.

Kömür odun Fiatları yükseldi

Odun ve kömür fiyatlarında sebatsız bir tereffü görülmektedir. Odunun çekisi 350 kuruşa, kömürün kilosu beş kuruşa çıkmıştır. Oduncular sebep olarak büyük stoklar yapacak sermayeleri olmadığını, odunu aldıkları fiata bir kaç kuruş kar zamm ederek sattıklarını, odun bittikçe de mevsimine göre daha ucuz veya daha pahalı aldıklarını, fiat tenezzül ve tereffünün de buna göre hâsıl olduğunu ileri sürmektedirler. Son zamanlarda elerinde odun kalmadığını, firmaların dolayısıyla mal gelmediğini, ve fiatların bu yüzden fırladığını ilâve etmektedirler.

Maamafih oduncuların serdettiği bu sebebler varid görülmemekte, odunun fiat tereffününü mümkün kılmak için bilhizâm getirilmediği anlaşılmaktadır

Poliste:

Bir çocuğun etekleri tutuştu

Tavaşi Hasanağa mahallesinde Dolap sokağında 3 numaralı evde oturan Fazlı çarşıya çıktığı sırada evde yalnız kalan dört yaşındaki oğlu Muhsinin mangaldan eteği tutuşmuş, yetişen komşular tarafından, sol kalçası yandıği halde söndürülmüş, hastaneye kaldırılmıştır.

Bir adama otobüs çarptı

Şehrinininde İbrahimçavuş mahallesinde oturan 20 yaşında Romanyalı Emin, Aksaray tramvay caddesinden geçerken Küçükçekmeceye işleyen 32 numaralı otobüsün çarpmasile muhtelif yerlerinden yaralanarak Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, kazayı müteakib kaçan otobüs şoförü Mehmet Küçükçekmeceye yakalanmıştır.

Satılmış denize düştü

Köprünün Kadıköy iskelesinde hamallık yapan Fazlı oğlu 21 yaşında Satılmış, Kadıköy iskelesinde denize elini yıkamak isterken müvazenesini kaybederek denize düşmüş ve etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Bir tramvay bir arabayı parçaladı

Galatada bir tramvay - araba çarpışması olmuş, Galatada Doğruyolda Kapıçık hamamı önünde, Dolmabahçe istikametinden süratle gelen 57 numaralı Beşiktaş - Fatiht tramvay arabası, hamam yanında Terlikçi sokakından çıkan Muharrem'in otobaylarıyla yüklü arabasına çarpmış ve arabayı parçalamıştır. Çarpışma sırasında tramvay içinde bulunan yolcular büyük bir korku geçirmişlerdir. Yaralanan kimse olmamıştır. Kazaya sebebiyet veren vatman yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bir otomobile otobüs çarptı

Sirkeci'de Antalya ambarı önünde şoför Seyfeddin'in idaresindeki 3406 numaralı otobüs ile Tiryandaflos idaresindeki 2697 numaralı otomobil çarpışmış, her ikisinin de ön camurlukları ezilmiştir. Otomobilin ve otobüsün içinde bulunan yolculara bir şey olmamıştır.

Kültür işleri:

Ortamekteplerde tetkikat

Şehrimizde tetkikler yapan Maarif Vekâleti orta tedrisat umum müdürü Avni dün Üsküdar muntakasındaki orta dereceli mekteplerde meşgul olmuştur. Umum Müdür mekteplerin ihtiyaçlarını tesbit etmekte, derslere girerek muallimlerin mesâi tarzlarını gözden geçirmektedir. Tetkikati bir hafta devam edecektir.

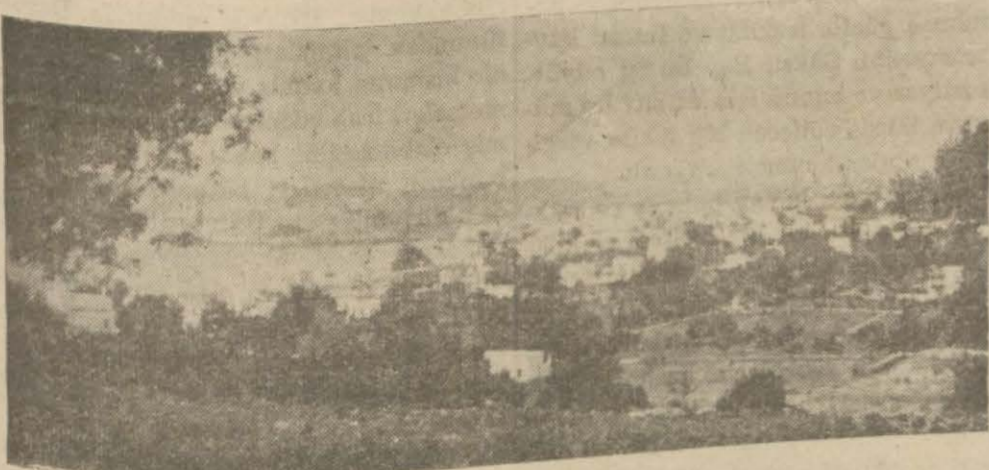
HACI MURAT

(TÜRKÇE) Mevsimin en büyük filmi TÜRK Sinemasında görünüz

Şiir ve efsane beşiği bir şehir: Bodrum

Efsanelere göre eskiden Bardaklı kaynağından su içen, cinsiyetini değiştirmiş!

Bodrum'dan bir görünüş

Bodrum (Hususî) — Bodrum, Ege sahillerinin incisidir. Efsanelerin ve şiirin beşiği olan Bodrumda, hurma, harup, sakız ve çam ağaçları arasındaki beyaz, kübik evler ve bu güzellik manzumesi aramdan denize doğru uzanan kule, görülecek şeydir.. Hele Sen Jan şövalyelerinden kalma, umumî harbe harab olmuş bu kulenin güzelliği...

Kadim Yunan efsaneleri diyarı olan Bodrumda, efsanelere göre, Hermesle Afrodite'nin bir oğulları olmuş. Bu çocuk büyüyüp bir delikanlı olduktan sonra, bir gün, şimdi Bardaklı denilen kaynağa yukanan peri gibi bir kız görmüş.. Aşık olmuş. Kaynağa girmiş.. Kızın vücudünden süzülen kaynak suyunu kana kana içmiş.. Fakat, akabinde de erkeklikten

çıkışmış.. Ne kız, ne de erkek, garib bir hale girmiş. Ondan sonra bu kaynaktan su içenler, aynı akıbete uğrarlar. Şimdi, bütün Bodrum, suyu bu kaynaktan içmekte, fakat, bu efsanenin hükmü tahakkuk etmemektedir.

Bodrumda belediye işleri gayet yolundadır. Belediye, çarşayı betonla döşemiştir.

İmar faaliyeti büyük bir hızla ilerlemektedir. Küçük belediye ve ilköğretim binaları, imar faaliyetinin güzel birer nümunesidirler. Belediye önündeki parkta, hattüstüve nebat ve çiçeklerinin bin bir nümunesi yetiştirilmektedir. Parka, su ve elektrik te getirilmiştir.

Ziraat ve denizcilik te günden güne inkişaf etmektedir.

Halkevleri bandoları

Çorlu (Hususî) — Halkevi, yeniden inşa edilmesine iyi bir tamir görmüş ve pek mükemmel olarak tefiş edilmiştir. Ortamekteb müzik öğretmeni ve Halkevi bandosu şefliğini yapan Mustafa Sunar bando koluna mensub gençleri mev-todlu çalışması sayesinde az zamanda mükemmel bir hale getirmiştir. Gençler yet-dümlü formalarıyla her merasime iştirake ba şlamışlardır. Evin oldukça zengin kitab-sarayında gençlik bü-yük istifadeler temin etmektedir. Yukarıdaki resimde Çorlu Halkevi bandosu gör-ülmemektedir.

Salihli (Hususî) — Salihli Halkevi bü-yük bir faaliyet göstermektedir. Bütün kolların başında bulunan gençler, yılmak bilmez bir azimle çalışmaktadırlar. Ar kolunun bir de mükemmel bandosu vardır. Resimde, bu bando tam takım halinde görülmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Hasan Bey — Pazarola Karagözüm, hoş geldin.

Karagöz — Hoş bulduk Hasan Bey...

... Her halde benim yokluğumda hayalsiz kalmış - mızdır...

Hasan Bey — Kim demiş Karagöz, biz insanlar dai - ma hayalle yaşarız.

Darıcada bir cinayet

İki kardeş bir kin yüzünden bir adamı öldürdüler

Gebzeden bildirildiğine göre Cumhuriyet bayramı gecesi Darıcada bir cinayet olmuş, Hasan Çavuş isminde bir adam kahveci Ahmed ustanın dükkânında otururken Çakır Hüseyin ve Muhittin isminde iki kardeş tarafından öldürülmüştür.

Cinayetin sebebi yedi ay evvel cereyan etmiş olan bastı bir hâdisedir:

Çakır Hüseyin yedi ay evvel Hasan Çavuşun mandırası önünden geçerken köpekler kendisine saldırmış, Çakır Hüseyin de köpeklerle taş atmıştır. Hasan Çavuş buna kızmış, Hüseyine sopa ile vurmuş, Hüseyin de o günden itibaren Hasan Çavuştan intikam almayı tasarlamıştır. Bayram akşamı Hasan Çavuş kahvede otururken Çakır Hüseyin içeri girmiş ve saldırma ile Hasan Çavuşa vurmaya başlamıştır. Hasan Çavuş bu tecavüzden kendini kurtarmak için saldırıyı tutmuş, fakat bu sefer de Muhittin içeri girerek Hasan Çavuşu bıçaklamıştır, iki kardeş vak'ayı müteakip kaçmışlar, fakat jandarma karakol kumandanı Hamza onbaşının aldığı tedbirler sayesinde yakalanmışlardır.

Çarşambada bir yaralama vak'ası

Çarşamba (Hususî) — Şoför Koca Faik ile Kâzım isminde biri arasında lokantada sarhoşluk yüzünden bir kavga çıkmış, Faik bıçakla Kâzımı yaralamıştır. Yaralı Samsun memleket hastanesine kaldırılmış, Faik yakalanmıştır.

Ezinede iki kamyon çarpıştı

Ezineden bildirildiğine göre, şoför Ahmedin idaresindeki kamyon ile Ni-yazinin idaresindeki posta kamyonu Şeytan köprüsü civarında birbirleriyle çarpışmışlardır. Posta kamyonu devrilmiş, yolculardan biri ağır surette, ikisi de hafif surette yaralanmışlardır. Zabıta vak'a mahallinde tahkikat yapmaktadır.

Silivri fidanlığı genişliyor

Sivas (Hususî) — Karaağaç mevkiinde tesis edilen 75 dönümlük arazi üzerindeki fidanlık günden güne inkişaf etmektedir. Fidanlıkta 650 bine yakın fidan mevcuttur. Önümüzdeki yıllarda fidanlık sahası 125 dönüme çıkarılacaktır. Bu nümune fidanlığında elma, armut, vişne, kayısı, şeftali ve saire fidanları vardır. Fidanlık henüz iki seneliktir. Beşinci senede tam formünü bulacağı söylenmektedir.

Zara ve Hafikte de birer fidanlık tesis edilmiştir.

Çankırıda faydalı yağmurlar

Çankırı (Hususî) — Gerek Çankırıya, gerek civarına faydalı ve sürekli yağmurlar yağmaya başlamıştır. Son bahar ekimi için bu yağmurlar çok faydalıdır.

Çarşambada odun buhranı

Çarşamba (Hususî) — Mahrukat fiyatları bir hayli yükselmiş, evvelce 80 kuruşa alınan bir yük odun 180 kuruşa fırlamıştır.

Yurdda bayram intibaları

Bütün memleketteki muhabirlerimiz Cumhuriyet bayramına aid intibalarını bildir - meğe ve resimler göndermeğe devam etmektedirler. Bunları peyderpey neşrediyoruz. Bayramda BANDIRMADA içme suyu terşih havuzlarının ve halkevinin temel atma me - rasımı yapılmış, HENDEKDE elektrikler yakılmış, MALKARADA sancağın şerefi temsili edilmiş, Yaylagüne nümune köyünde yatılı ilk okulun küşad resmi yapılmıştır. CEY - HANDA Çocuk Estergeme Kurumu 83 yavruyu giyindirmiş, KEŞANDA yatılı ilk okulun küşad resmi yapılmış, bir de çay ziyafeti verilmiştir. GÖNENDE Asmalıdere köyünde A - tatürk büstünün, KARABÜKTE Demirağ spor klübünün, UZUNKÖPRÜDE beton köp - rününün açılış törenleri, hükümet konağının da temel atma, VİZE aygır deposu, tavşan ve tavuk istasyonları, fidanlık binasının Hasboğa köyü konak odasının, Kömürköy okulunun açılışı ve Doğanca, Evrencik, Evrenli köyleri konuk odalarının, DEMİR - KÖYDE belediye binasının temel atma, ÇERKESKÖY ve MURATLI da elektrik tesisa - tının açılış törenleri yapılmıştır.

S P O R

Lig maçlarına nihayet bu hafta başlanıyor

Fenerbahçe Beşiktaşla, Galatasaray Topkapı ile ve Güneş de İstanbulsporla karşılaşılıyor

1937 mevsimi lig maçları, pazar günü Kadıköy, Taksim ve Şeref stadiarında başlanacak.

İstanbul lig taksimatı yüzünden çıkan ihtilaflar dolayısıyla bir hayli geç kalmış olan lig maçları, bir devre olarak yapılacak ve birinci ligde on, ikinci ligde on iki küp arasında oynanacaktır.

Fenerbahçe - Beşiktaş

Yalnız haftanın değil, mevsimin bile en mühim maçı olan bu müsabaka, her iki takım kendilerine nisbeten yabancı bir saha olan Taksim stadında karşılaşılmaktadır.

Milli küme maçlarından sonra bir müddet istirahat çekilmiş olan her iki takımın hangi kadrolarla sahaya çıkacakları belli değildir.

Bu sene Fenerbahçe, bir iki istisnası ile hemen hemen geçen seneki kadrosunu muhafaza etmektedir.

Buna mukabil Beşiktaşın hakiki takımını tahmin etmek bile güçtür.

Son iki hafta içinde yapılan ekzersizlere nazaran Fenerbahçe hücum hattı, dün olduğu gibi bugün de İstanbul en sağlam hücum hattı vaziyetini arz etmektedir. Fenerbahçe için zaferden zafer götüren de esasen takımın bu tarafıdır.

Beşiktaş gelince: Son senelerin en sağlam ve olgun bir takımıdır.

İki sene evvel müdafaası da, hücum hattı da kolay kolay bükülmezdi. Geçen mevsim, son maçlarda biraz kuvvetini kaybeden Beşiktaşın, bu mevsim oldukça değişik bir kadro ile çıkacağı zannedilmektedir. Bu itibarla bu hafta sıkı ve sert bir oyuna şahid olacağımız muhakkaktır.

Galatasaray - Topkapı

Avni, Reşad, Lütfü, Suavi, Ekrem, Hayrullah, Gündüz gibi yedi oyuncusunu takım haricinde bırakmağa mecbur olan Galatasaray, yeni kadrosunu Topkapı karşısında tecrübe edecektir.

Topkapı, lig maçlarında büyük takımlara bazan iyi neticeler almakla tanınmış bir takımdır.

İstanbulspor - Güneş

İstanbulda düzgün futbol oynayan takımların başında gelen Güneş bu mevsim, takımını daha ziyade takviye etmiştir.

Hücum hattı eski kuvvetini muhafaza etmektedir.

İstanbulspor geçen mevsim çok talihsiz oyunlar yaptı. Eski oyuncularını gene topladı. Bu maçın da haftanın mühim oyunlarından biri olduğuna şüphe etmemek lâzımdır.

Beykoz - Vefa

Kuvvetleri müsavi, bir vaziyette olan bu takımların karşılaşması hayli heyecanlı olacaktır. Beykoz, tavil mevsiminde yaptığı oyunlarda daima muvaffakiyetli neticeler almıştı. İdarî bir takım sebebler dolayısıyla klublerinden uzaklaşmış olan Vefalıların gene bir araya toplanmış olmaları, eski kuvvetini elde etmesine yardım etmiştir. Vefa memleketinde düzgün futbol oynayan bir takımdır. Binaenaleyh bu maç da heyecan ve zevk itibarıyla büyük ve mühim maçlardan biri olacaktır.

Süleymaniye - Eyüp

İstanbul en genç takımlarından biri o-

Geçen sene yapılan Galatasaray - Fenerbahçe maçından bir enstantane

lan Süleymaniye yeni mevsim maçlarına büyük bir hızla girmektedir. Geçen mevsim biraz zayıf olan Eyübün yeni mevsim maçları için takımını takviye ettiği düşünülürse bu maçın da kendine mahsus bir hüviyeti olacağı şüphesizdir.

Ömer Besim

Cenup birincilikleri maçları

Adana 4 (Husufi) — Cenup birincilikleri şampiyona maçlarına bugün de devam edilmiştir. Bugün Mersin takım ile Konya takımı karşılaştı. Maç çok hareketli oldu ve bire karşı dört sayı ile Mersin takımının galibiyetle neticelendi. Yarın Seyhan şampiyonu ile Kayseri şampiyonu karşılaşacaklar.

Bu hafta yapılacak lig maçları

— TAKSİM STADINDA —

Fenerbahçe - Beşiktaş

Nuri Bosut

Galatasaray - Topkapı

Ahmed Adem

— ŞEREF'DE —

Beykoz - Vefa

Nihad Bekdik

Süleymaniye - Eyüp

Şazi Tezcan

— KADIKÖY STADINDA

Güneş - İstanbulspor

Suphi Batur

Windsor Dükü için bir izahname neşredilecek

Bu suretle eski kralın istifası hâdisesi tavazuh edecek

İngiliz gazeteleri yazıyorlar:

Anlaşıldığına göre İngiltere kabinesi, muhalefet reisleri ve dominiere hükümetleriyle muhaberede bulunarak, kral Edvardın istifasının ne suretle vukua geldiğini efkârı umumiyeye bildirmek ta-savvurundadır. Zira ortada dönen bir takım şayialar vardır. Ve bu teşebbüs ile de aslı, esası olmayan bu şayiaların ortadan kalkması istenilmektedir.

Efkârı umumiyeye bildirilecek olan vaziyet te şu noktaları aydınlatacaktır:

1 — Kral beşinci George'un öldüğü 20 ikincikânun 1936 da, o zaman veliahd bulunan Windsor dükü, şimdiki kral lehine krallık hukukundan vaz geçmek arzusunda bulunmuştu.

2 — Kral Edvard istifa ettikten sonra, harice gideceğini ve orada en aşağı üç sene kalacağını bizzat kendisi söylemiştir. Binaenaleyh menfaya sürülmüş de-gildir.

Esasen Edvard, babasının ölümünden çok evvel de, kardeşi lehine tahttan feragat etmek arzusunda bulunduğunu York düküne, babasının öldüğü gün de meclisi hâs azasına ve nazırlara söylemişti. Sebep olarak da serâzad tabiatını ileri sür-

Windsor dükü ve düşesi

müş ve bir sürü formaliteler, nizamlarla mukayyed olarak, an'anelere bağlı kalarak krallık edemeyeceğini bildirmişti. Ve gerek o zamanki başvekil Lord Baldwin, gerekse Canterbury başpapazı onun bu niyetini bilmekte idiler.

Meşhur simaların hafıza kuvvetleri

Bazı insanlarda hafıza kuvveti harikulâdedir. Gördükleri, işittikleri her hangi bir şeyi en küçük noktansa kadar, seneler geçtikten sonra da nakledebilirler.

Bazıları ise bir akşam evvel verdiklerini bile unuturlar. İngiliz gazetelerinden biri, meşhurlar arasında sıhhatle hatırladıklarını merak etmiş ve şu neticelere varmıştır:

İngiltere sosyalist fırkasının tanınmış rükünlerinden George Lansbury şöyle demektedir:

— İki yaşında idim. Sydenham'da demiryolu yapılırken amelelerin oturdukları kulübelerin yandığını hatırlıyorum. İki yaşına kadar neler geçmiştir bilemiyorum.

Meşhur Ford:

— Dört yaşına kadar ne yaptığımı hatırlamam. Ancak dört yaşında iken annemin eline yapışarak bir ormana gittiğimi, orada serçelerin yuvalarını hayretle seyrettigimi bilirim.

Geçenlerde 94 yaşında olarak ölen milyarder Rockefeller de, 4 yaşına basıncıya kadar olup bitenleri hatırlamazmış.

Hafızası en kuvvetli olan, meşhur İngiliz başvekil Gladstonedir. Hatıratında bakınız neler yazmış:

— Bir yaşında, daha kundakta beslenen bir çocukum. Bana bakan dadımın odaya girdiğini, ve mama zamanını olduğunu bugün gibi hatırlıyorum. Dadım, süt şişemi doldurdu. Fakat, her zaman annemin yaptığı gibi iyi yıkamadığımı gör-düm. Şaşırđım, yahu dedim, kendi kendime.. Bu kurdun neden böyle pis!.. Ve şu karıyı verdim:

«Hele daha büyüyeyim, bir konuşayım. İlk işim anneme bu pis dadıdan bahsetmek olsun.»

Memleket meseleleri Üniversiteden para ve kazanç hırsını kaldırmalıyız!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

rest altına verilmiş olan bir darüleytam büyütülüp, hemen bütün yetim çocuklar içine toplanacaktı. Şubeleri, yer yer müesseseleri olacaktı. Halbuki o tarihte İstanbulda hükümetin gözü önünde duran küçük bir darüleytam bile idare edilemiyordu. Çocuklar hastalık içinde, talim ve terbiyeden, hattâ kâfi gıdadan mahrum bir halde idiler. Mürebbi ve hoca bulmak güçlü, teşkilât ve tesisat kuvvetimiz yoktu. Şükrü Bey bu işi büyütmeğe istiyor ve bunun için de sırf müesseseye tahsis edilecek bir takım vergiler ve resimler koymak istiyordu.

Ben bu projeyi hayali buluyordum ve halktan alınacak yeni vergilerin israf edildikten maada, toplanacak çocukların terbiye edilemeyeceklerine kani olmuştum. Bunun için bu projeye muhalefet ettim. Muhalefetimin sebeblerini izah ettikçe, encümen azaları beni tasdik ve teyid ediyorlardı. Bir hayli devam eden bu münakaşalar neticesinde encümende, proje-nin reddi için tam bir ittifak hâsıl olmuştu. Günlerden bir gün, Şükrü Bey encümeneye geldi; iki gün kendisi ile münakaşaya ettik. Encümen azaları münakaşaya beni memur etmişlerdi. Ben Şükrü Beyin deliline delil, fikrine fikir göstererek encümen namına direndim.

Nihayet iş reye geldi; proje, maarif encümeninde reye konuldu. Bütün münakaşası esnasında Şükrü Bey bu işin başarılabılır olduğunu dair yeni olarak tek bir delil göstermiş değildi; projenin reddedileceği şüphesizdir. Herkes birer birer reyini verdi; neticede hayretle gördüm ki proje, yalnız benim muhalif reyimle ve diğer azanın ittifakı ile kabul edilmişti!

Fena halde ekşimiş olarak, beni bu işde muhalefete sevk etmiş olanlara bilâhare neden böyle rey verdiklerini sorduğum zaman, hepsi de son dakikada fikirlerini değiştirmiş olduklarını söylediler ve niçin değiştirdiklerini izah edecek yerde, işi alaya boğdular. Bununla beraber, bu proje gene çıkmadı. Maliye encümenlerinden bir hayli zedenmiş olarak umumî müzakereye geldiği zaman, ben orada fikirlerimi tekrar müdafaa ettim ve Talât Paşa benim tarafımı iltilaz ettiği için proje yürütmeye gitti.

Proje yürütmeye gitti ama, bizim encümenenden çıktuktan birkaç gün sonra öğrendim ki encümen azaları hemen kâmil Darülfünununda müderris olmuşlardı! Müzakârenin sonunda, encümende niçin tek muhalif rey ile kalmış olduğumun sebebini o zaman anladım ve encümen arkadaşlarından bazılarını ayağımın suya şimdî erdiğini söylediğim zaman, bunların kahkaha ile güldüklerini gördüm!

İşte, Darülfünunun ilk mühim islahatı esnasında bir kısım müderrisler bu suretle tayin edilmişlerdi. Bu hal, aşağı yukarı bütün fakülteler için böyle olmuştu. Kısmen doğrudan doğruya Şükrü Beyin etrafında dolışanlar, kısmen İttihad ve Terakkinin diğer nazif adamlarının teveccühlerini kazanmış bulunanlar, ya mükteşeb haklarından istifadelerini devam ettirerek, yahut ta yeni haklar kazanarak Ziya Gökalp Darülfünununda müderris oldular.

O Darülfünunda öyle hocalar bilirim ki ilimden başka her şeyle meşgul olurlardı. Gene öyleleri vardı ki derslerine muntazam surette devam etmezler, ve hattâ vazifelerine muavinlerini bırakarak hiç devam etmezlerdi. İçlerinde çalışsanlar, öğrenenler, öğretenler ve bu suretle ilerleyenler bulunduğu gibi cahil kâlanlar ve hiç ilerlemeyenler de görü-lürdü. Müderrisler ünvanından madrabuca istifade edenler vardı. Hiç unutmam, maarif encümenindeki arkadaşlarımdan biri, bir gün bana:

— Sen niçin bir müderrislik almıyorsun?

Diye sormuştu. Halbuki, sırtımdaki vazifeleri taşıyabilmek için, mebus olduğum zaman, Üsküdar sultanısındaki derslerimi bırakmıştım. Bu dostuma bu cevabı verdiğim zaman, bana:

— Adam sen de..

Demiş olduğumu daima hatırlarım. Adam, sen de!.. Adam, sen de!.. İşte Türkiyenin ezeli derdi!

Bilmiyorum, Darülfünunun Üniversitesi-

taye istihalesi esnasındaki harman yapıldı? O zamanlar İstanbulda olduğum için bunun teferruatından ummam yok.. Bunun için, kimse için namın almak istemem. Bir milletin nevi derdlerden bir hamlede kurtuluşuna imkân olmadığını bilmekle beraber, işlerimizi tutuş tarzında bu memleketi yirmi sene de büyük bir ilerleme oldukturmuhakkaktır. İstihale esnasında Darülfünundan çıkarmaları lâzım gelenleri bir kısmının kalmış ve Üniversiteye memeleri icab edenlerin de bir kısmı olmuş olabileceğini kabul ederim. Fakat bunların nisbetleri herhalde eskisi değildir; bilhassa, Üniversiteye mühim miktarda ve büyük ekseriyeti birincil Üniversite insanı olan ecnebi âlimler girmiştir. Bunun için, Üniversitenin profesör itibarıyla keyfi kıymeti bugün, kişi ile kıyas kabul etmeyecek derecede artmıştır.

Fakat, bütün bunlara rağmen, Üniversitenin hoca derdi henüz halledilmiş değildir. Henüz bu mesele, gayet iyi ve sağlam usullerle hareket edildiği takdirde, ancak senelerin halledilebileceği bir mesele halinde, devam edip gidecektir. Mesele selenin bugünkü görünüşüne şöyle göz atalım:

Bir kere, Üniversitenin ecnebi hocaları meselesi vardır. Bu hocaların içinde den mühim olanları, elimize bir niçin gibi geçmiş bulunanları vardır. Pek müstesnalarla hepsi de iyi profesörlerdir. Fakat, hoca ile talebe arasında, bir edil meselesi gibi büyük bir uçurum bulunmaktadır. Bizim talebemiz, bilhassa dil bahsinde kuvvetsizdir; ecnebi hocaların türkçe öğrenmeleri ise zaman muhtaçtır. Üniversite dili ile bilhassa imai ilimler sahasında ecnebi bir dil kullanmak, ancak nisbeten uzun zamanlar mümkün olur. Fen ve tıp gibi, dilin ifadelerine muhtaç olmayan mevzularda bile hocanın talebe üzerinde ruhi bir baskı kimiyet tesis etmesi için, dilin gene büyük bir tesiri vardır. Güzel bir takdir talebenin kafasını kendi hâkimiyeti altına alan bir hoca, bir Üniversiteyi canlandırmak için ne kadar büyük bir kuvvettir! Maalesef, bu kuvvet, ecnebi hocalar için bahis mevzuu olamaz. Onlar bize uzun zaman, yalnız bilgileri, görüşleri ve usulleri ile faydalı olacaklardır.

Yerli profesörlere gelince, bunlar da kendilerini Üniversiteye tam olarak bağlamış değillerdir. İçlerinde kuvvetli olanlar çok kuvvetlileri bulunduğu gibi zayıfları da vardır. Hatta çok zayıfları da vardır. Fakat, eğer bunlar, hattâ en zayıfları bile, kendilerini Üniversiteye tamamen bağlasalardı, bu müessesenin yakın zamanda ilerli-gidebilmesi imkânları elde edilebilirdi. Halbuki, ekserisi Tıp Fakültesinde bulunan profesörlerden mürekkep olanlar, bunların çoğu Üniversiteye bağlı kuvvetini verir vaziyette değildilerdir.

Niçin? Bence, bu sualin cevabı basittir. Üniversitenin yerli profesörlere bağlı aykır ve bir takım profesörler de vardır ki Üniversitede bir nevi imtiyaz vardır. Bir vaziyet sahibi olarak politika ile ilmi arasında zülmaşeyn bir hayat yaşarlar. Halbuki bir insan ya profesör olmaz yahut ta, hangi meslekte çalışacaksa kendisini o mesleğe vakfetmelidir. Üniversite ile politikanın birbirine çok karıştığı memleketlerde iki tarafta da yaşayan insanlara çok tesadüf edilebilir. Fakat, bu sen henüz «olma» halinde bulunan memleketimizde, birkaç hocanın kendisini münhasıran ilme hasretmesi zaruridir. Kendisini kâmil ilme vakfede müstaid bir zekâ, hocalığı bir arpalık suretinde telâkî eden olgun bir profesör nisbetle, bizim Üniversitemiz için hattâ daha faydalıdır. Halbuki Tıp Fakültesinde görüyoruz: Ecnebi profesörler bir doktorluk yapıyorlar, diye, bizim profesörler küplere binip meşguldürler dedikodu ve tahrikât ile meşguldürler.

Üniversiteden para ve kazanç hırsını kaldırıp onun yerine bir ilim aşkı koymak, bilhassa, bizim için fevkalâde mühim bir işdir. Bu ruh ne Abdülhamid zamanında vardı; aynı ruhu Darülfünun ne meşrutiyetin ilk zamanları sokabilirdi. Bu ruh Ziya Gökalp ile başta olmak üzere bu ruhu tanıdı ve ne de olan bu ruhü Üniversite, kendisini yalnız ilme vakfemiş olan insanların müessesesidir.

(Devamı 8 inci sayfa)

GÖNÜL İŞLERİ

Aşk mı, İzzeti nefis mi?

İç Erenköyünden S. W. imzasile bir mektub aldım, içinde anlatılan hikâyeye şudur:

«2 senedir, bir genç kızla sevişiyorduk. Herhalde bu mesele kızın babası tarafından duyulmuş olacak ki, geçenlerde bir akşam evime dönerken onunla karşılaşmam. Yanıma yaklaşıp hiddet dolu bir sesle:

«Artık bu rezalete ne vakit nihayet vereceksin? diye bağırıldı, bu sözünü de yüzüme inen bir tokat takip etti.

Soğukkanlılığımı topladım ve tokada hiç mukabele etmeden uzaklaştım. Şimdi sira kızına gelmiş olacaktım, diye düşünüyordum. Yanılmamışım, onun da bir fırtına atlattığını sonradan duydum.

Fakat biz bütün bu şiddetlere rağmen üç defa daha konuştuk. Babasının hırsının biraz hafiflediğini ve bir gün annesine:

— Artık töbe etmiş olacaktır, dediğini duymuş. Bu cihetten biraz müsterih, fakat kat'i şekilde birleşmek ümidinin zayıflamış olması ihtimalinden endişede. Bana:

— Beni kaçırılmaz mısın? diye sordu.

Kaçırayım, fakat henüz istikbalimi temine bir sene gibi uzun bir zaman var. Sonra da yediğim tokadın izzeti nefsimde açtığı yara henüz kapanmadı, mütereddid vaziyetteyim.»

Suçun bulunduğu yerde suçlu için izzeti nefis mevzuubahs olamaz. Kızın babası rolünde, vazifesindedir. Okuyucuma meseleyi her şeyden önce bu bakımdan tetkik etmesini tavsiye ederim. Kızın yaptığı ve bu şekilde alması noktasına gelince, esasen mevzuubahs değildir. Tahsilini bitirmediğini, hayatını kazanmasına vakit olduğunu söylüyor, tereddüd içindedir. Tereddüdün bulunduğu yerde ise aşk yoktur.

TEYZE

SİNEMA

“Bir balo hatırası,, filmi şehrimizde gösteriliyor

Venedik sinema müsabakasında birinciliği kazanan bu filmde, sekiz büyük Fransız yıldızı rol almıştır

“Bir balo hatırası” filminde Marie Bell

Bu hafta Sakarya sinemasında çok şayanı dikkat bir film gösterilmektedir. “Bir balo hatırası” isminde olan bu film, bu sene Venedikte yapılan beynelmül sinema müsabakasında birinciliği kazanmıştır. Filmde Marie Bell, Harry Baur, Raimu, Richard Villm, Marguerite Moreno ve Jovet ve Fernandel gibi en tanınmış sekiz Fransız yıldızı rol almış bulunmaktadır.

Bu şayanı dikkat filmin mevzuu şudur: Kristin genç yaşında dul kalmış bir kadındır. Gard gölü kenarında bulunan evinde sakin bir hayat sürmektedir. Bir gece eski hatıralarını karıştırırken henüz on altı yaşında bulunduğu sırada gittiği ilk balonun defterini eline geçiriyor. Bu defterde kendisiyle kur yapan on kişinin isimleri bulunmaktadır.

Kristin’in gözü önünde eski günler tecessüm ediyor. Bunların bugün nerede bulduklarını, ne ile meşgul olduklarını öğrenmek istiyor ve işe koyuluyor. Aşk yüzünden kendini denize atmış olan ilk aşkı şışmanlamış, bayağlaşmış, yaşayıp gitmektedir. Hepsi birer tarafa

dağılmışlar, eski tatlı günleri unutmuslardır.

Nihayet Kristin ikamet etmekte olduğu şehirde ömür süren Fabiyeni buluyor. Tesadüf bu ya, o akşam da bir balo verilmektedir. Kristin eski ahabını bu baloya davet eder. Baloda Kristin tam manasile bir inkisarı hayale uğrar. Çok üzülür. Bitab bir halde eve avdet eder.

Eski ahabları içinde en fazla sevdiği Jerar’ın adresini öğrenerek oraya koşarcasına gider, gördüğü manzara kalbini delik deşik eder.

Genç bir çocuk bir iskemlenin üzerine oturmuş, için için ağlamaktadır. Kristin çocuğa yaklaşarak ne için ağladığını sorar. Çocuk göz yaşları içinde babasının bir hafta evvel öldüğünü söyler.

Mazinin canlanamayacağı artık Kristin anlıyor. Hakiki ve ilk aşkının çocuğunu kendine evlâd edinir. Artık o vakte kadar bir türlü ifade edemediği ve kalbinde kalan aşkını analık şefkati ile kuvvetlendirerek çok sevdiği adamın çocuğuna hasreder.

Sinema yıldızları ve Derecei hararet

Stüdyoların sahnesinde film çeviren sinema yıldızlarından her biri kendine uygun derecei hararet istemektedirler. Bunların bazılarını okuyucularımıza bildireceğiz:

En fazla serinlik isteyen sinema yıldızı: Marlene Dietrich’dir. 15 derecede çalışmaktadır. Diğerlerinin istedikleri hararet dereceleri şunlardır:

Claudette Colbert	: 15
İrenne Dunne	: 17,50
Martha Raye	: 17,50
Gladys Svarthout	: 18
Carole Lombard	: 18,50
Frances Farmer	: 19,50
Gail Patrick	: 20
Dorothy Lamour	: 24
Mae West	: 25

hayatını kurtarmak için büyük fedakârlıklar yapıyor. Suların hücum ettiği bir gediği kapamak üzere iken çavuşu tarafından verilen emri dinlemediğinden a-ğır cezaya çarptırıyor. Jeriko’nun cesaret ve fedakârlığını takdir eden yüzbaşı Mack onun lehinde şahadet ederek cezasını hafifletiyor ve nezaret altında dolaşmasını temin ediyor.

Fakat Jeriko bir fırsat bularak kaçıyor ve bir balıkçı gemisine binerek Miki adlı kendi gibi bir firarı ile denize açılıyor. Birçok sergüzeşterden sonra iki arkadaş Afrika içlerine kadar gidiyorlar. Jerikonun tıbdaki malûmatı ve hastalık tedavisindeki mahareti sayesinde eski bir Afrikalı kabilenin dostluğunu kazanıyorlar. Kabile efradı Jerikoya o derece itimad gösteriyorlar ki nihayet onu kendilerine reis yapıyorlar ve sevdiği Gara adlı bir yerli dilberle evlendiriyorlar.

“Alkazar,, sinemasında:

Kara Dev

Kara Dev filminde Paul Robenson

“Bozambo” ve “Şovboat” filmlerinin unutulmaz yıldızı Paul Robenson tarafından çevrilen bu filmin mevzuu şudur: Umumi harb esnasında Amerikadan Fransız cephesine gönderilen yardım kuvvetlerini taşıyan bir gemi bir deknizaltı tarafından torpilleniyor. Gemideki efradın ekserisi zencilerdir. Jeriko adlı cesur bir zenci asker arkadaşlarının

“Ben bir tımarhane kaçkınıyım!,, Deliliğe yeni bir ilâç tavsiye ettiler: Büyücüye okunmak

Kararımı vermiştim: Yarın sabah şu arab karısını kandıracak ve gizli gizli faaliyette bulunan büyücü hocayı bulacaktım

Röportajı yapan: Faruk Küçük
(Tercüme ve ıktibas hakkı mahfuzdur)

— 14 —

— Ya, Fikri?
— Canım sen en yakın arkadaşları - na deli rolü oynamağa karar vermedin mi?
— Verdim ama böyle yerde değil..
— Delirmek için yer filân olur mu?
— Neye olmasın? Pekâlâ olur.
— Olmaz..
— Olur..
— Olmaz..
— Olur..
— Ne oluyorsun, Faruk?

Kendi kendim - le yaptığım muhaverenin son cümleleri yüksek sesle çıkmış olmalı ki Fikri ayağa kalkmış, yarıma gelmiş soruyordu:

— Ne oluyorsun? Olan, olmıyan nedir?

Kendime geliyorum:

— Hiç canım, bir şey yok.

Yanımdaki bayan bir kadeh rakı uzatıyor.

İçimden bir ses:

— Tam sırası... Haydi Faruk, haydi yap numaranı! diyor.

Anlamamış gibi duruyorum.

Kadın tekrar ediyor:

— Buyursana, şekerim.. all.

Hiç ses çıkarmıyor, bön bön yüzüne bakıyorum:

— Ne oluyorsun? Al şu rakıyıyı!

Gene cevap vermiyorum. Yalnız elindeki rakı kadehine dikkatli dikkatli bakmağa başlıyorum. Benim bütün dikkatimi rakı kadehine temerküz ettirdiğimi gören kadın da dikkatle kadehe bakıyor. Fikri ile diğer bayan da kadehe bakıyorlar

Yanımdaki kadın:

— Hasta mısın? Ne oldun?

Yoksa gücendin mi bana? Al bakayım.. iç elimden! diye ısrar ediyor.

Ben, hiç istifi bozmadan hâlâ dikkatli dikkatli kadehe bakıyorum. Sonra âni bir hareketle kadehi elime alıyor, elektrige doğru kaldırıyorum. Ve:

— Bakın! diyorum, şu kadehe dikkatle bakın!

Demindenberi kadehi süzen etrafımdakiler şimdi daha dikkatle bakıyorlar.

İsrarda devam ediyorum:

— Dikkatle bakın! Görüyorsunuz değil mi?

Fikri, dayanamıyarak soruyor:

— Ne var ki görelim?

— Ne mi var? Bakın be! Bakın diyorum. Dikkatle bakın, görmüyor musunuz? Söylesene Fikri? Sen de görmüyor musun?

Sesim perde perde yükseliyor:

— Bakın, bakın yahu! Bakın diyorum, bakın!

Fikri, kızlar şaşırılmışlar, ses çıkarmıyorlar. Dışarıdan ayak sesleri duyuluyor. Ben daha yüksek sesle devam ediyorum:

— Görmüyor musunuz? Görmüyor musunuz?

Fikri:

— Faruk, Faruk kendine gel! Bir şey yok.. diyor.

— Ne! Bir şey yok mu diyorsun? Yahu görmüyor musun, görmüyor musun? Siz kızlar, siz olsun söyleyin, bir şey görmüyor musunuz?

— Yoo..

— Görmüyor musunuz?

Yanımda oturan korka korka mırıldanıyor:

— Ben görüyorum.. anason kırpıntıları var.

Fikri «arasıra böyle buhranlara tutuluyor, sokaklarda çoluk çocuğu başına topladığı bile oluyormuş» dedi

— Benimle alay ediyorsun. Hepiniz kör mü oldunuz? Görmüyor musunuz? Şu kadehin içindeki kocaman yılan görmüyor musunuz? Aman aman yılan başını çıkarıyor.. korkuyorum.. alın kadehi.. alın..

Haykıрмаğa başlıyorum. Fikri şaşırılmış, kızların gözleri faltaşı gibi açılmış, bakıyorlar.. kapı vuruluyor.. — Aman, yavaş! Duyacaklar! Mahvolacağız... Üst kattaki komşular uyandılar. Daha yeni taşındık, foyamız meydana çıkacak !

Ben devam ediyorum:

— Alın, alın şu yılanı kadehi elimden diyorum. Kadehi fırlatıp atıyorum. Sonra üzerine hücum ediliyormuş gibi gerisin geriye köşeye doğru çekiliyor ve haykıyorum:

— Yılan geliyor.. geliyor.. öldürün! Öldürsenize şunu be! Bana gareziniz mi var, ne yaptım ben size? Fikri sen olsun durma

Kızlar ağlaşıyorlar. Odaya siyahî bir Arap kadınla orta yaşlı ev sahibi bayan giriyorlar. Ev sahibi bayan, Fikriye soruyor:

— Ne oluyor buna? Bu kadar içirecek zorunuz ne idi?

— Çok içmedi ki..

Kızlara dönüyor:

— Yoksa rakısına sigara külü filân mı attınız?

İkisi birden:

— Hayır.. diyorlar.

Ben hâlâ bağıriyorum:

— Yılan, yılan. Çıkalım bu odadan.. üstümüze geliyor.. haydi..

Yüzümün ne şekil aldığı farkında değilim. Fakat karşıdakilerin yüzlerinin aldığı şekilden bunu tahmin etmek zor değil. Bağıriyorum:

— Çıkalım.. çıkalım..

Fikri, ev sahibi koluma giriyorlar. İçerideki odaya götürüyorlar. Girer girmez karyolanın, kanapelerin, sandalyelerin altını muayene ediyorum.

Fikri:

— Faruk! diyor, Faruk ne oldun?

Cevap vermiyor, karyolanın üstüne yüzü koyun uzanıyorum. Fikri omuzuma dokunuyor:

— Faruk.. Faruk!

— !.....

Ev sahibi:

— Sızdı, diyor. Sızdı amma, sızınca-ya kadar da.. o Hafızın payını vermek de boynumun borcu olsun. Böyle sarhoşları eve getirir..

Fikri:

— Sarhoş değil diyor, çok rakı içmedi. Fakat biraz delicedir.. bana söyle-

mişti, inanmamıştım. Ara sıra böyle buhranlara tutuluyor, sokaklarda çoluk çocuğu başına topladığı bile oluyormuş. Zavallı Faruk. Bu hal-

lere hep kendi kafası yüzünden düştü. Nene lâzım senin İstanbul? Git Ankaraya babanın yanına.. otur aşağı!

Ev sahibi kadın:

— Ne! diyor, deli mi? Ya saldırırsa?

— Yapmaz canım. Zaten saldırırsa ne yapar ki eti ne, budu ne? Fakat bunu tedavi ettirmeli..

(Arkası var)

Sinirlere sahip olmak

talibe komanda etmek ve insanın kendi gemisini istediği hedefe yürütebilme-ktir. Sağlam sinirler müthiş hayat mücadelesinde muvaffakiyetin en iyi teminatıdır. Binaenaleyh sinirlerinizi

Bromural -Knoll-

ile kuvvetlendiriniz, bunun müsekkin ve mukavvi tesir her işte görülür. Hiç bir zararı yoktur ve alışıklık vermez.

Knoll A.-G., kimyevi maddeler fabrikaları, Ludwigshafen s/Rhin.

10 ve 20 komprimenç havi 10p-terde eczanelerde reçete ile satılır.

VALİDE SULTANIN GERDANLIĞI

YAZAN
CEVAD
FEHMI

— Hay Allah belâsını versin! Mavi gözlüklü adam ha!..

— Al bir muam-
ma daha! Abdülmüt-
talib beyin mezarı-
nın yeri malûm de-
ğil mi imiş?

— Hayır.

Rıdvan Sadullah,
meseleyi kısaca hü-
lâsa etti. Sütnine-
den ve Nazan han-
ımdan öğrendikle-
rini söyledi.

Serkomiser Os-
man, işi hâlâ kavrı-
yamamıştı.

— Demek meza-
rın yerini Nazan han-
ımdan, bir de me-
zarlık bekcisi Ah-
med ağadan başkası
bilmiyormuş.

— Evet.

— Nasıl olur? Bu
adam gömülürken
imam bulunmamış
mı? Cemaat yok mu
miş?

— Hiç şüphesiz
varmış. Fakat gö-
müldüğünün aksa-
mı cesedini o me-

zardan kaldırıp başka mezara naklet-
mek güç bir şey midir.

— Bu Abdülmuttalib bey ne bilme-
ce meraklısı adammış. Adetâ deli di-
yeceğim geliyor.

— Mesele zannettiğin gibi değil, Os-
man bey. Bütün bu kanlı hâdiselerin
en esaslı sebebi olan Valide Sultanın
gerdanlığı o mezarda saklı.

— Ne dediniz, gerdanlık mezarda mı
saklı?

— Evet.

— Ne diye?

— Mesruk ve kıymetli bir malı sak-
layacak en emin yer olduğu için.

— Peki bunu siz nasıl biliyorsunuz?

Rıdvan Sadullah el yazması kitabın
kabındaki muammayı ne şekilde çöz-
düğünü anlattı.

Serkomiser hâlâ derin bir hayret i-
çinde abuk sabuk sualler sorup duru-
yordu. Müddeiumumî muavini de şaş-
kınlıkta ondan aşağı kalmıyordu. Bana
gelince ben gerdanlık muammasını
biliyordum. Fakat doğrusu morgdan
çalınan cesedin hikâyesini bende lâyl-
kile kavramamıştım.

Bunun üzerine Rıdvan Sadullah u-
zun boylu izahata girişti:

— Tarih kitabının kabındaki muam-
mayı çözen formülü bulduktan sonra
kendî kendime düşündüm. Bir lâhza
kendimi mavi gözlüklü adamın yerine
koydum. Evet, ben mavi gözlüklü adam
olsaydım, ne yapardım? Muammayı çö-
zerek gerdanlığın mezarda olduğunu
öğrenmişim. Fakat mezar nerede idi?

Bunu kimse bilmiyordu. Daha doğrusu
iki kişi biliyordu ama onlardan öğren-
mek kabil değildi. Yalnız vasiyetname-
de kızlarının Abdülmuttalib beyin me-
zarı yanına gömülecekleri kaydı vardı.

Bu kayıddan istifade edilemez mi idi?

Hazır bunlardan biri ölmüştü. Cesedi
morgda bulunuyordu. Bunu morgdan
alır, bir tabuta koyar, öldü diye mezar-
lığa götürürüm.

Serkomiser itiraz etti:

— Peki ama her istiyen istediği ölü-
yü istediği yere gömdürebilir mi? Bu-
nun için bir defin ruhsatnamesi alınma-
sı, bir imam tedarik edilmesi ve cemaat
bulunması lâzım gelmez mi?

— Pek tuhafınsın, Osman bey! Boş bir
defin ruhsatnamesi kâğıdı tedarik et-
mek, bunu doldurup sahte mühürle
mühürlemek zor bir şey midir? İmam
ve cemaat tedarikine gelince hangi i-
mam bir camiin musalla taşına kon-
muş bir tabut başına bol para ile davet
edilir de gitmez? İmam vasıtasıyla ci-
var kahvelerden ve camilerden cemaat
tedarikinden kolay ne var?

— Kolaydır, diyelim. Peki mezarlık
becicisi Kevser hanımın katledildiğini
bilmez mi?

— Nereden bilecek? Karacaahmedin
kuş uçmaz, kervan geçmez bir köşesin-
de ölmüş...

— Nereden bilecek? Karacaahmedin
kuş uçmaz, kervan geçmez bir köşesin-
de ölmüş...

— Nereden bilecek? Karacaahmedin
kuş uçmaz, kervan geçmez bir köşesin-
de ölmüş...

— Nereden bilecek? Karacaahmedin
kuş uçmaz, kervan geçmez bir köşesin-
de ölmüş...

— Nereden bilecek? Karacaahmedin
kuş uçmaz, kervan geçmez bir köşesin-
de ölmüş...

mıyan bir adam yevmi gazeteleri gü-
nü gününe takib eder mi sanıyorsun?
Farzet ki biliyor, katlolunan insan def-
nedilmez mi?

Müddeiumumî muavini:

— Pek doğru, dedi. Lütfen devam e-
diniz, Rıdvan Sadullah bey!

— Evet, ben mavi gözlüklü adam ol-
saydım cesedi morgdan alır, bir tabuta
koyar, öldü diye mezarlığa götürür-
düm. Mezarı vaziyeti biliyor. Ben de
vasiyet ahkâmından haberdarım. Ken-
disine bildiklerimi söyler ve defin ruh-
satnamesini burnuna dayıyarak meza-
rın kazılmasını emrederdim.

Zaten biçare mezarı Abdülmutta-
lib beyin adamı olduğu, kızlarını elin-
de büyüttüğü için bunlardan birinin ö-
lümünü haber almaktan mütevellid te-

essir içinde fazla bir şey düşünüp sor-
mayı da akıl edemeyecek, önüne düşe-
rek bana mezarı gösterecekti.

Serkomiser heyecan içindeydi. Biz
de aynı halde bulunuyorduk. Rıdvan
Sadullahın sustuğunu görünce sabır-
sızlanarak atıldı:

— Sonra... Sonra hocam?...

— Sonrası basit... Cenaze defnedile-
cek, dualar okunup son merasim de ya-
pıldıktan sonra herkes mezar başından
ayrılacak. Artık Abdülmuttalib beyin
mezarını öğrenmiş bulunuyorum. Mak-
sad hasıl oldu, demektir. Bundan son-
rası kolay. Birkaç kazma darbesi ile
mezarı açmak ve gerdanlığı almak...
Bunu geceye talik ederek ben de ora-
dan çekilip gideceğim.

(Arkası var)

«Son Posta» nun Hikâyeleri

İnsanlığa hizmet

Yazan: Francis de Miomandre

Çeviren: Nurullah Ataç

— Dünyada namuslu adamlar olmasa, so-
rarım size, diğerleri kiminle geçinecek?

Monsieur Cliquebaum yaylı koltuğuna
ıyice bir gömülüp şöyle memnuniyetini
pek belli eden bir eda ile:

— Ehl dedi, bugün de günümüzü gün
ettik!

Doğrusu sevinmeğe de hakkı vardı.
Birkaç senedenberi takib ettiği üç bü-
yük iş o hafta içinde M. Cliquebaum'a
tam üç milyon frank kazandırmıştı. Gerçi
birkaç bin kişiyi de belki mahvetmişti
ama ne çıkar? Onların ne adını bilirdi,
ne de suratlarını görmüştü. Üç milyon
frank! Paranın düşük olduğu bu zaman-
da bile gene hatırı sayılır bir kazançtır.
M. Cliquebaum sevinmesin de ne yapsın?

O sırada içeri kâtipi girdi ve M. Tro-
mineur isminde birinin kendisini görmek
istediğini haber verdi. Başka bir gün ol-
sa M. Cliquebaum hiç şüphesiz bu ziya-
retçiyi kabul etmez, kâtipi atlatmasını
emrederdi; fakat o gün keyfi yerinde ol-
duğu için midir, nedir, öyle yapmadı:

— Nasıl bir adam? diye sordu.

— Biraz asabiye benziyor.

— Yani kaçıkça demek istiyorsunuz.

Ehl öyleleri ile konuşmak ta eğlenceli o-
labilir. Hele bir gelsin de görelim.

Birkaç saniye sonra içeriye gözleri bir
tuhaf, yürüyüşü ondan tuhaf bir adam
girdi; merasimle koltuğa oturdu ve işi
tiklim tiklim dolu çantasına muhabbetle
vurarak hemen söze girişti:

— Zamanınızın ne kadar kıymetli ol-
duğunu bilirim, Monsieur, bunun içindir
ki mukaddemeye kalkışmadan hemen
mevzua girişeceğim. Hiç şüphesiz ki dün-
yada hiç kimse bu işi sizin kadar takdir
edemezdi...

— Hele bir anlatın da bakalım ne işi
miş?

— Siz bir iş adamısınız ve bunun için
şimdiye kadar sunu farketmişsinizdir:
insan cemiyeti içinde namuslu kimseler
dai... diğerlerinden daha kötü bir hale
düşmüşlerdir. Her ne olsa kabak onların
başına patlar. Meselâ aşk hususunda: ka-
dınlar daima edesizleri, efendiden adamlara
tercih etmişlerdir. İş hususunda ise,
bunu sizin gibi mütehasıslara anlatma-
ma hacet yok. Hâsılı namuslu adamlar
daima okkann altına gider. Halbuki biz
şimdi terakki asrındayız, her san'at en
mükemmel derecesine vâsil oluyor, her
şey en fazla kazanç temin edecek bir su-
rette istismar ediliyor; böyle bir devir-
de namuslu adam adetâ geçen asırlardan
kalma manasız bir an'änenin devamı gi-
bi gözüküyor.

Monsieur Cliquebaum gülerak:

— Yoksa, dedi, siz namuslu adamların
kökünü kurutmanın çaresini mi buldu-
nuz?

M. Tromineur hafif bir tebessümle:

— Hayır, dedi, o kadar değil. Zaten na-
muslu adamlar pek çok, hepsile başa çı-
kamayız. Ben daha iyi bir şey buldum.
Onlara birer anormal, birer hasta naza-
rile bakıyorum. Hani morfine, kokaine
müptelâ olanları iyileştirmek için usuller
vardır, ben de öyle bir şey icad ettim.
Onları, müptelâ oldukları namus zehi-
rinden kurtaracağım. Yavaş yavaş... Bit-
tabi gayet nazık bir iş; belki bazıları di-
renir, mukavemet eder. Fakat ne yapar-
ım? Muvaffak olmamak tehlikesi var
diye insan büyük bir işden, beşeriyete
böyle büyük bir hizmetten vazgeçer mi?
Zaten ben meseleyi yakından tetkik et-
tim: mukavemet edebileceklerin adedi

yüzde beşi geçmez. Benim metodumla
namuslu adamların yüzde doksan beşini
iyileştirmek; onlara, normal kimselerin
imtiyazı olan kuvvet ve emniyeti aşıla-
yarak kendilerini o aşağı vaziyetten kur-
tarmak kabil olacaktır.

— Peki ama bu güzel tasavvurunuzu
niçin başka birine değil de gelip bana
anlattınız?

— Çünkü siz benim tasavvurumun bü-
yük yükünü kavrayıp bana muavenette
bulunabilecek nadir kimselerden birisi-
niz... Bu fikri kuvveden fiile çıkarmak
için bir hastane açmağa, bazı âletler alıp
kabiliyetli memurlar yetiştirmeğe mecbu-
rum...

— Bu işe ne kadar para lâzım?

— Başlangıçta zannedirim ki üç mil-
yon frank kâfi gelir.

M. Cliquebaum yerinden sıçradı. Üç
milyon mu? Yani o hafta içinde kazandı-
ğı mikdar. Bu tesadüf onu kuşkulandı-
rılmıştı. Maamafih M. Tromineur hiçbir
şeyin farkına varmadan devam etti:

— Şurasını da söyleyeyim ki bu üç mil-
yon frank size pek yakın bir zamanda
jade edilecektir. Çünkü ilk zamanlar an-
cak çok zengin hastaları kabul edeceğiz,
onlardan tedavi ücreti olarak yüz bin
frank istiyeceğiz. Elbette kendileri de
şimdiye kadar uğradıkları zorluklardan
ibret alıp hastalıklarının kendileri için
ne kadar vahim neticeler verebileceğini
enlamışlardır; bize istediğimiz yüz bin
frangi vermezlerse bütün servetlerinin
kaybolması ihtimali vardır. Beheri yüz
bin franktan elli hasta... Ne eder, bir he-
sablayın... (Bizim hastanede yüz yatak
olacak ama ilk sene müşterilerimizin az
olması ihtimalini de derpiş ediyorum).

— Yani ilk sene beş milyon frank va-
ridat tahmin ediyorsunuz.

— Tam o kadar... Üç milyon frank ser-
maye koyduğumuza göre iki milyon kâr
edeceğiz demektir. Bunun yarısını, ikraz
buyuracağınız paranın faizi olarak, size
takdim etmeme müsaade buyurursunuz.
Görüyorsunuz ki ben giriştiğim işlerin
maddî cihetini de düşünen bir adamım...
Bu teklifime hayır demeyiniz. Düşünün
ki ben size beşeriyeti büyük bir hasta-
lıktan kurtarmak imkânını gösteriyorum.
Kendimizi aldatmağa gelmez, çarpışaca-
ğımız belâ dünyada bir hayli hasarat ic-
ra etmektedir. Yeryüzünde namus mikro-
buna tutulmuş olanlar, bütün insanların
hemen hemen yüzde seksenini bulur...

Birkaç dakikadanberi M. Cliquebaum
gülmek için kendini sıkıyordu. Fakat
artık dayanamadı, kahkahayı koyuverdi.
Üç dakika katılasıya güldü. Sonra:

— Azizim, dedi, bahsettiğiniz akıl has-
talığının tedavisi kabil olduğunu zannet-
miyorum. Fakat onun kabil olabileceğine
nansam bile gene size muavenette bulu-
namazdım.

— Neden?

M. Cliquebaum ayağa kalktı ve gayet
ciddî, adetâ âyin icra eder gibi bir ta-
vırla:

— Çünkü, dedi, dünyada namuslu a-
damlar olmasa, sorarım size, diğerleri
kiminle iş görecektir?

— Neden?

M. Cliquebaum ayağa kalktı ve gayet
ciddî, adetâ âyin icra eder gibi bir ta-
vırla:

— Çünkü, dedi, dünyada namuslu a-
damlar olmasa, sorarım size, diğerleri
kiminle iş görecektir?

— Neden?

M. Cliquebaum ayağa kalktı ve gayet
ciddî, adetâ âyin icra eder gibi bir ta-
vırla:

— Çünkü, dedi, dünyada namuslu a-
damlar olmasa, sorarım size, diğerleri
kiminle iş görecektir?

Yarınki nüshamızda:
Mezarlık bekcisi
Yazan: Salâhattin Enis

Günde yalnız bir defa

HASAN

DANTOS

Diş macunu ile dişlerinizi temizlerseniz, ömrünüz müddetince
dişleriniz sağlam ve inci gibi parlak ve beyaz kalır. Dişleriniz
çürümez, diş etleriniz kanamaz. Tüp 7.5, dört misli 12.5, en
büyük 20 kuruştur.

GRİPİN

**Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrıla-
rınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir.
İsim ve markaya dikkat! Taklitlerinden sakınınız.**

Son Posta'nın tefrikası: 34

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Öğleden sonra birdenbire Çırağan sarayı tarafından birbiri ardı sıra silâh sesleri duyuldu ve Abdülhamid sapsarı bir yüzle merdiven başında görüldü: "Ne oluyor? Koşun bakın!" diye bağırdı

Cuma günü de icap eden tedbirler alınmış; korkulacak şeylerin önüne geçilmişti. Ancak şu var ki; bu hâdis Abdülhamide artık son derecede evham vermişti.

Evvelâ, her ne sebep ve bahane ile olursa olsun, softaların şuralarda, buralarda içtima ettirilmemesini.. bilhassa toplu olarak köprülerden geçirilmesini emretmişti. Sonra da, ikide birde böyle nümayişlere sahne olan Beşiktaş sarayını terk ederek; Yıldız sarayına gidip yerleşmeye karar vermişti.

(ÇIRAĞAN SARAYI VAK'ASI) NİN İÇYÜZÜ

O tarihte Yıldız sarayı, adetâ bir yazlık saraydan ibaretti. Bir hükümdarın kalabalık bir maiyet halkı ile yaz ve kış ikametine müsait değildi.

Abdülhamid, bir gün Yıldız sarayına gitmiş.. mimarbaşı Eerkis ağayı da celbetmiş.. tasavvur ettiği şekli tarif ederek, harem dairesi için bazı binalar la, saray erkânı ve benedgan için bir takım daireler yapılmasını emreylemişti.

İşte tam bu sırada, (Çırağan sarayı vak'ası) zuhura gelmişti.

Bu vak'a etrafında uzun uzadıya bir takım şeyler yazıldı ve söylendi. Onun için vak'anın şekinden ve tasavvurundan sarfınazar edeceğim. Fakat bunun asıl saraya temas eden bir içyüzü vardır ki ancak saray erkânından ve âlaka darlarından başka kimse bilmez. Size, bunları nakledeyim.

Hiç unutmam.. 1294 senesi mayıs ayının 18 inci pazartesi günü idi. Sarayda, öğle yemeği henüz yenilmişti. Birdenbire, Çırağan sarayı tarafından bir takım silâh sesleri işidilmişti.

Bu silâh seslerinin işitilmesi.. ve kısa fasılalarla devam etmesi, bir anda hepimize şaşkınlık vermişti. Tam o anda Abdülhamid, rengi uçmuş bir halde merdiven başına gelerek; orada durarlara:

— Ne oluyor?.. Koşun bakın... Sarayın kapılarını da kapayın.
Diye seslenmişti.

Mabeyn müşiri Said paşa (1) derhal ortaya atılmıştı. Sağa sola emirler vermeye başlamıştı. Derhal muhafız efradı silâh başı ettirerek, sarayın deniz ve kara taraflarına devriyeler çıkartmıştı. Tabiidir ki, Çırağan sarayına da yaverler yollanmıştı. Fakat daha bu yaverler oraya gitmeden şu haber gelmişti:

— Muhacirler, Çırağan sarayını basmışlar. Zaptiyeler ve askerler yetişmişler. Şimdi, bu cür'etkârlarla uğraşılıyorlar.

Saray niçin basılmıştı?.. Basanlar, kimlerdi?.. Mikdarları, neden ibaretti?.. Bu, henüz bilinmiyordu.

Abdülhamid; şu anda büyük bir korku geçirmekle beraber, sükûnetini tamamile muhafaza etmişti. Mabeyn müşiri ile serhaver Mehmed paşaya kısa kısa şu emirleri vermişti:

— Said paşa!.. Siz de, ikinci fırkaya haber gönderin. Askerin bir kısmını, Çırağan sarayına; diğer kısmını da Yıldız sarayına gönderin... Çabuk araba gelsin... Ben, küçük çiftlik yolundan Yıldız sarayına gideceğim.

Emirler, yıldırım sür'atle tatbik edilmişti... Said paşa, Çırağan sarayına gitmişti.. Mehmed paşa, karşıda (has ahır) binasının yanındaki dairede bulunan (Dağıstan süvari alayı) nın derhal hazırlanması için emir vermişti. İ-

(1) Bahriye ferîği olan bu zat, birkaç gün evvel (Mabeyn Müşirliği) ne terfi etmişti.

İkinci fırkaya da, Abdülhamidin iradelerini tebliğ etmişti.

Bütün bunlar, birkaç dakika zarfında olup bitmişti. Havanın sıcak olmasına rağmen, Abdülhamid arkasına kalın ve bol bir palto giymişti. Ceketinin ve bu paltonun ceberine, dört adet (Smit Venson) revolver yerleştirilmişti. Sarayın Dolmabahçe tarafındaki kapısının binek taşı önüne kapalı bir arabaya getirilmişti. Bütün yaverler ve süvari tüfekçiler, karmakarışık bir halde arabayı ihata etmişlerdi.

Abdülhamid, arabaya bineceği zaman bir saniye durarak serhaver Mehmed paşa ile aralarında şu kısa muhavere geçmişti:

— Acaba.. gideceğimiz yollar, emin mi?..
— Evet efendimiz.. birkaç atlı gön-

derdim. Avdet etmediklerine nazaran...
— Piyade muhafızlar, buradan bir yere ayrılmayınlar.. kadınlar, korkuyorlar.

— Ferman efendimizin...

Abdülhamid, derhal arabaya girmişti. Etrafı yaverler, tüfekçiler, yüz elli Çerkes ve Dağıstanlıdan mürekkep olduğu halde (alay) ünvanı verilen süvarilerle ihata edilerek, Küçükçiftlik ve Maçka yolu ile; doğruca Yıldız sarayına gitmişti.

Biraz evvel; ikinci fırka kumandanı Namık paşa, iki tabur askerle Yıldız gelmiş.. askerlerin bir kısmı ile sarayı kuşattığı gibi, bütün yolları kesmek için etrafa küçük müfrezeler göndermişti.

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü program

5 İkinciteşrin 1937 Cuma
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havads. 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19: Piyano solo: Cemal Reşit tarafından. 19.30: Radyofonik dram: Fazl. 20: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Nedime ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (saat 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

İstimplâk komisyonu lâğvedildi

Belediye istimplâk komisyonu lâğvedilmiştir. Bütün muamelât emlak subesine devrolunmuştur. Bundan sonra istimplâk işleri ne belediye emlak şubesi bakacaktır.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Kemal Nasi İflâs masasına müracaat eden Hazinesin kazanç cezası olarak istediği 49290 lira 16 kuruş hakkındaki talebi iflâs idarecince tetkik edilerek alacak resmî vesikaya müstenid olmakla 5 inci sıraya kayd ve kabulüne ve sıra defterinin bu suretle düzeltilmesine karar vermişlerdir. Keyfiyet ilân olunur. (1603)

Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden:

Mustafa Karkin tarafından karısı, Aksarayda Millet caddesinde 161 sayılı hanede mukim bayan İhsan alayhine açtığı sulh teşebbüsünde dava olunanın ikametgâhının meçhul olduğu mübaşir meşruhatından ve yapılan tahkikattan anlaşıldığından mahkemece 20 gün müddetle ilânen tebliğat le-rasına karar verilmiş ve muhakeme günü olarak 8/12/937 Çarşamba saat 10 na talk edilmiş olduğundan mezkûr gün ve saatte mahkemede hazır bulunulması aksi takdirde giyaben sulh teşebbüsünün akametine karar verileceği davetiye yerine geçmek üzere ilân olunur.

KANZUK

SAÇ BOYALARI
JUVANTİN

KUMRAL - SİYAH

Ter ve yıkanmakla kat'iyen çıkmaz; tabii renk veren tannınmış yegâne sıhhi saç boyalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Sümer Bank Umumî

Müdürlüğünden:

İLAN

Bankamız ve müessesatın idari teşkilâtına Lise ve Ticaret mektebi mezunları ve teknik teşkilâtına ise San'at mekteplerile Teknikum ve Yüksek mühendis mektepleri mezunları alınmakta olduğundan bu evsafi haiz olmyanların Bankamıza iş talebi hakkında müracaatte bulunmalarını ilân olunur.

Son Postanın tefrikası: 90

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum - Bum

Çeviren: Ahmed Cemaleddin Saraçoğlu

Tuzak gemimiz mahvolmuştu. Yavaş yavaş kaynayıp batıyordu. Gemide sağ kalmış olan bir kaç kişiyi alev ve duman sütunları arasında seçmek imkânsızdı

Perişan ettiği bir düşman gemisinin elleri böğünde kalmış mürettebatını kurtarmak İngilizlerin akillarına bile gelmemişti. Destroyer açığta bulunan arkadaşlarına iltihak etti ve filotilla sis arasında kaybolup gitti.

«Marie»nin artık mahvolmuş bir tekne olduğu muhakkaktı ve kaynayıp batmak üzere bulunuyordu. Gemide sağ kalmış olan bir kaç kişiyi alev ve duman sütunları arasında seçmek imkânsızdı. İngilizler bizi taliimzle başbaşa bırakıp gitmişlerdi. Onlar bu gürül gürül yanan tekne üzerinde Çin denizinin şişko kaptanının da bulunduğu ve bizi kendi halimize bırakıp gidivermek suretile ne büyük bir fırsat kaçırmış olduklarını bilsediler, hiç şüphe yok ki yeis ve hiddetlerinden kendi kendilerini yerlerdi.

Düşmanın çekilip gitmesi bende yeniden kurtulmak ümidini ve yaşamak zevkini canlandırmıştı. Tabancamı kılıfına koydum ve yüksek sesle:

— Hey çocuklar!.. Ben buradayım.. sağ kalkanlar etrafına toplansınlar! diye haykurdum.

«Marie»de berhayat olarak kala kala altı kişi kalmıştı. Küçük bir filikayı bin müşkülâla denize indirdik.

«Marie»yi terketmeden evvel, bu kanlı maceradan arta kalmış olan altı mezar kaçını imparator şerefine üç kere:

— Horra!.. Horra!.. diye bağırdık. Sonra bu horraları «Marie» şerefine üç kere daha tekrar ettik ve filikaya atladık. Ben filikaya atarken denize düşmüştüm. Buz gibi su asabımı takviye etti, kamçladı ve beni canlandırdı; adetâ kendime geldim diyebilirim...

«Marie» sanki batmak için bizim ayrılmamızı bekliyormuş gibi tembel tembel bir kere yalpaladı ve sonra alabora olarak kıçtan batıp gitti. Emekdar ve yavuz gemimiz, Alman harp bandırasını halâvetli halâvetli dalgalandırarak batmıştı.

Şimdi yarı yerine kadar su dolu küçük filikada bulunan altı can görülecek bir manzara teşkil ediyorduk. Çehrelerimiz barut ve yangın dumanından siyahımtırak bir sarılık peyda etmişti ve bu şeklimizle acıip renklere boyanmış korkuluklara benziyorduk. Manzara gülünç olmakla beraber o aralık hiç de gülmek aklıma gelmiyordu. Oh! Oh!.. Hayır, gülmek nerede? Çenelerimizi bıçak açmıyordu.

Arkadaşlara hitaben:

— Çocuklar, dedim, ne yapıp yapalım, kendimizi İsveç sahillerine ataım!

Mürettebatımızdan bir kaç «Marie» batmadan evvel bir kaç kalası bir araya getirerek bir nevi sal vürude getirmişlerdi. Bu sallardan birisi suların akıntısına kapılmış bize doğru geliyordu. Sağ yakaladık ve su ile dolu filikamızın yüzme kabiliyetini arttırmak için bu salı filikaya iyice bağladık.

Bu suretle kendimizi emniyet altına aldıktan sonra filikada bulunanları gözden geçirdim: Hemen hepsi yaralı idiler. Hele bir tanesinin bacağı dizinin hizasından kopmuştu. Kanı durdurmak için bir nevi tampon vücade getirdik ama bu zavallı bilâhare hastanede öldü.

İsveç sahiline varmamız biraz da table bağlı bir şeydi. Zira kesif sis tabakası her şeyi olduğu gibi sahili de gözlerimizden saklıyordu ve biz cereyanın keyif ve sevkine tâbi sürükleniyorduk. Bu suretle tamam beş saat filikada kaldıktan sonra yakınımda iştmiş olduğumuz bir makine sesi bize kulak kabarttırdı ve sis arasından bir gemi hayaleti belirdi.

Biraz sonra adamakıllı seçmeğe muvaffak olduğumuz bu tekne bir Danimarka şilebi idi. Bizi görünce stoper etti ve ölü denizlerin salıntısıyla yavaş yavaş yalpalamaya başladı. Kesif sis ortasında hafif hafif sallanan bu geminin teşkil ettiği manzara hayatımda o zamana kadar gördüğüm manzaraların en lâtifi idi. Çünkü bu gemi kendimizi öl-

müş telâki ettiğimiz bir sırada bize hayat ve ümid getirmişti. «Dalgas» isminde olan Danimarka vapurundan hemen bir filika indirdiler ve bizi hemen vapura aldılar. Danimarkalılar Almanları sevmezler ve biz gemiye âdetâ istiskal edilerek alındık.

Vapurun süvarisine hitab ederek:
— Biraz eczayı tıbbiye ihtiyacım var! dedim. Biraz da sıcak su isterim. Tayfam yaralıdır ve bakılmıya muhtaç bir haldedirler.

Herif abus bir çehre ile cevap verdi:
— Bu gemide vapurları Alman denizaltı gemileri tarafından torpidolanaarak batırılmış üç tane Danimarkalı kaptan var! Binaenaleyh sizinle meşgul olamayız. Size icab eden mualeceleri verelim, kendi başımızın çaresine kendiniz bakınız!..

«Dalgas» ın ikinci kaptanı aslen şii malî Almanyalı bir gençti. Vapurun erzanesine inerek bize ilâç, pamuk ve bandaj getirdi. «Marie» nin ikinci kaptanı mülâzim «Greifhagen» kolundan tehlikeli bir yara almıştı. İlk pansmanı arkadaşlara bizzat kendim yaptım. Ve bacağı kopmuş arkadaşımız müstesna olmak üzere hepimiz canlarımızı kurtardık. Zaten o biçareyi ilk gördüğüm anda kurtulamıyacağımı anlamıştım ama dilimin döndüğü kadar kendisini teselliden hâli kalmadım.

«Dalgas» meşhur (Hamlet) in vatanı olan «Elsenor» da tevakkuf etti. Limanda bir Danimarka denizaltı gemisi de vardı.

(Arkası var)

Teşekkür

Kısa süren bir kalb hastalığı ile çok genç yaşta hayata gözlerini kapıyan Güzin Belger'in gerek cenazesinde bulunmak, gerek bizzat telgraf ve mektupla bizlere teselli vermek suretile acımıza iştirak eden akraba ve dostlarımıza ve hastalığı sırasında yüksek ihtimamlarını esirgemiyerek tedavisine gayret eden kıymetli doktorlarımıza ayrı ayrı teşekkür borcumuzu ifaya büyük acımız mâni olduğundan bu hususta sayın gazetelerin tavassutunu dileriz.

Babası
Adana tütün fabrikası
Müdürü Halit Tuğlu

Eşi
Diş tabibi
Adli Belger

Şayani hayret bir ten

“Makiyajlı”
görünmeksizin

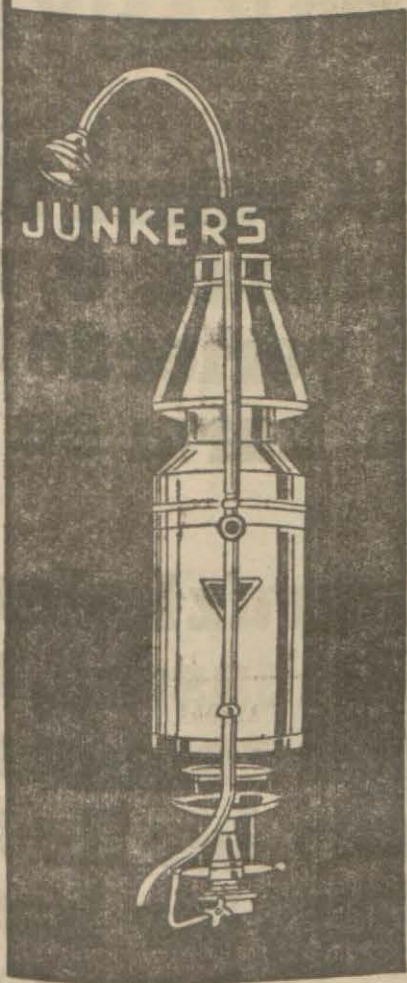
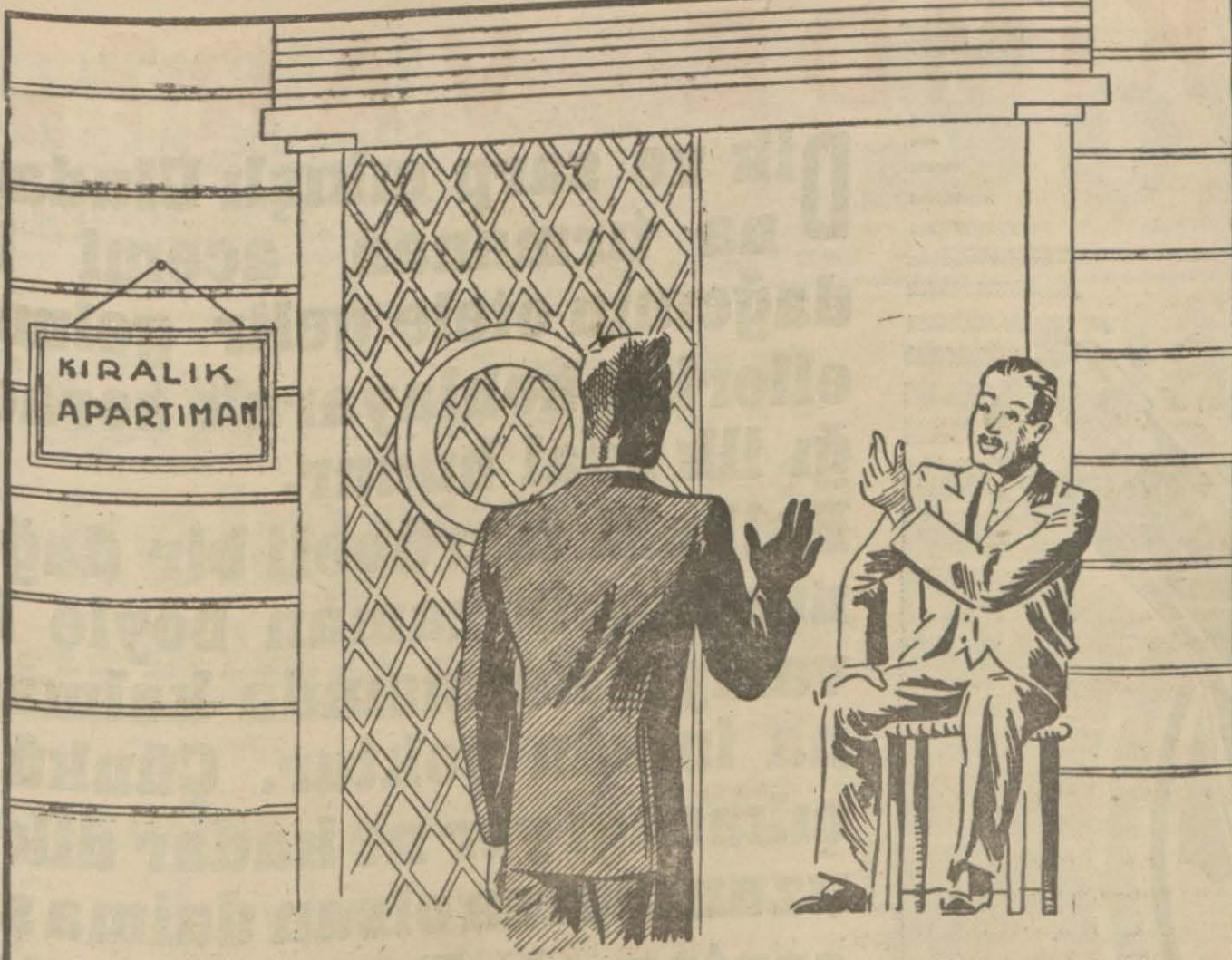

HAVALANDIRILMIŞ YENİ PUDRA

CİLDEDE HEMEN GÖRÜNMEZ

Makiyaji aratmayan ve hatırlatmayan taze, nermim ve cazip bir sevimlilik, o kadar ince ve o kadar hafiftir ki cild üzerinde âdetâ görünmez bir pudradır. Hiç kimse, yüzünüze bakınca güzelliğinizin tamamen tabii olmadığını iddia edemez.

Bunun sırrı, yeni «havalandırma» usulü sayesinde temin ve Tokalon pudrası da bu usul dairesinde istihzar olunmuştur. Gayri kabil zannedildiği halde on defa daha ince, daha hafiftir. Hemen bugünden «havalandırılmış» yeni Tokalon pudrasını tecrübe ediniz. Bütün gün, işiniz başında çalıştığınız halde, yüzünüz kat'iyen nermimliliğini kaybetmeyecektir. Bütün gece dans etmeniz bile teniniz, daima ter ve taze kalacaktır. Yalnız Tokalon pudrası sayesinde cazip ve sevimli bir güzelliğe malik bir ten temin ediniz.

Müşteri.-Kiralık apartıman kaç odalı?
Kapıcı. -Beş oda ve banyo
Müşteri.-Banyoda havagazı aleti varmı?
Kapıcı. -Evvvet efendim malsahibi son sistem JUNKERS banyo aletleri koydurdu.

hava gazı şofbeni

101 İstiklâl Caddesi—İzahat-veresiye satış

VIROZA PATİ Antivirüsle tedavi

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, Kan dolama, meme iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, traş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.

Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder.
Şark İspençiyarı Laboratuvarı, İSTANBUL

Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden:

Şebekelerimizde İlk ve Orta mekteplerle Lise talebelerine tatbik edilmekte olan tenzilâtli bilet ücret tarifesi, 15 İkinciteşrin 1937 Pazartesi gününden itibaren, Şirketimizce usulü dairesinde tenzilâtli gezi varakası verilmek şartıyla, yüksek mektepler talebesine de teşmil edilmek ve yüksek mektepler talebeleri için şimdiye kadar tatbik edilmekte olan tenzilâtli tarife aynı günden itibaren hükümden kaldırılacaktır.

ADEMI İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI HORMOBİN

Tabletleri. Her eczanede arayınız. (Posta kutusu) 1255 Hormobin Galata İstanbul

İstanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonu İlanları.

1 — Muhammen bedeli 6020 lira tutan Fen Fakültesi Jeoloji Enstitüsüne alınacak âletler 22/11/1937 Pazartesi günü saat 15 de Üniversite Rektörlüğünde ihale edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ile beraber % 7,5 muvakkat teminat vermeleri lazımdır. Liste ve şartname hergün Rektörlükte görülebilir. «7475»

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehasası: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefon 22398 - 21044

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

DAYMON Fenerler

Meraklılarına Müjde:

200 ilâ 600 metre ışık veren

DAİMON

Fenerleri gelmiştir.

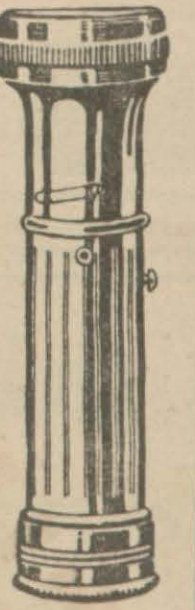
İyi ışık almak için yalnız

DAİMON Pilleri

ile

DAİMON Ampullarını

kullanınız, ve her yerde DAİMON markasına dikkat ediniz.

SILKO

ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK

Sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder her eczanede arayınız

İNKİBAZ HAZIMSIZLIK

Mide ekşilik ve yanmalarını

giderir. Son derece teksif edilmiş bir tuzdur. Mümasil müstahzarlardan daha çabuk, daha kolay, daha kat'î tesir eder. Mide ve barsakları ağırlamaz. Ağızdaki fena kokuyu ve tadızlığı defeder. MAZON isim ve HOROZ Markasına dikkat.

İstanbul Belediyesi İlanları

Ramazan münasebetile ekstra unlardan yapılacak pideler yuvarlak ve uzun şekilde büyükleri beş yüz, küçükleri iki yüz elli gram ağırlığında olacaktır. Buna-muhalif hareket edenler cezalandırılacaktır. Alâkadarların malûmu olmak üzere ilân olunur. «7463»

Muhammen bedeli 675 lira olan itfaiyeye alınacak 3 tane projektör açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 50 lira 63 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 12/11/1937 Cuma günü saat 14 de Daimî Encümeninde bulunmalılardır. (B.) (7359)

Senelik muhammen kirası 24 lira olan Kantarcılarda Kepenkçi Sinan medresinin 1 numaralı odası 938 veya 939 ve 940 seneleri Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekli olanlar 1 lira 80 kuruşluk ilk teminat mektub veya makbuzu ile 12/11/1937 Cuma günü saat 14 de Daimî Encümeninde bulunmalılardır. (I.) (7362)

PROFİLÂKSİN Belsoğukluğu ve Frengiden korur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartname ve keşifnamesine tevfikan Cibali fabrikası tavhane ve dinlendirme salonlarında yaptırılacak döşemeler 27/X/1937 tarihinde açık eksiltmeye konmuş ise de talibi çıkmadığından eksiltme 10 gün uzatılmıştır.
II — Keşif bedeli 4763,55 lira ve muvakkat teminatı 357,27 liradır.
III — Eksiltme 8/XI/1937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonuna yapılacaktır.
IV — Şartnameler 24 kuruş mukabilinde hergün İnhisarlar inşaat şubesinden alınabilir.
V — Eksiltmeye iştirak edeceklerin, bu gibi işleri yapmış olduklarına dair olan vesikalarını inşaat şubesine ibraz ederek eksiltmeye iştirak vesikası almaları lazımdır.
VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «B.» «7472»

"KANYAK KİMDE VAR?"

SOĞUĞA KARŞI

40 K.
15 CL.

TABİİ KANYAK

Dik ve sarp çıkışlı Uludağ na tırmanan acemi bir dağcının otele gelir gelme ellerine hohlayarak soracağı ilk sual budur.

Halbuki tecrübeli bir dağcının hiçbir zaman böyle bir vaziyet karşısında kalmasına imkân yoktur. Çünkü çıkacağı yer ne kadar dik ve uzun olursa olsun daima sırt çantasında TABİİ KANYAK bulundurur.

TABİİ KANYAK yalnız Uludağda kullanılmaz. O, rutubetli ve nemli yerlerde soğuk algınlığına karşı en iyi bir tedbirdir.

Daima soğuğa maruz kalara çalışan bir aile babasına, akşam eve döndüğü zaman sunulacak en iyi şey, bir fincan çaya karıştırılmış bir kaşık TABİİ KANYAK dır.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
günde 3 defa

RADYOLİN

kullanmak şartla
Güzelliği hem
yaratan, hem
tamamlıyan
bir eksirdir.

Şu güzel çehreyi aydınlatan güneş, şüphesiz, inci dişlerdir. Lâkin o dişlere can veren de şüphesiz, (RADYOLİN) dir. Siz de aynı güzelliği elde edebilirsiniz. Fakat bunun için şart

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
günde 3 defa

RADYOLİN

ile dişlerinizi fırçalamaktır.

Bu bir fennî hakikattir ki :

KREM PERTEV

Cildi temizler, pürüzsüz ve gergin tutar.

Buruşuklukları giderir, tabii güzelliği muhafaza eder.

İlân Tarifemiz

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
1ç	sahifeler	60	»
Son	sahife	40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Optamini Tercih Ediniz

ÇÜNKÜ

Kısa zamanda saçlarınızın dökülmesini önler ve gençliğini iade eder.

Optamin Saç Eksiri

Saç guddelerinde başlıyan akameler tedavi ve dökülmeyi tevkif eden Optamin saçların kısa zamanda kuvvetlenmesini uzamasını temin eder. Hergün Optaminle yıkanan ve taranan saçların kudretini, teravetini ve güzelliğini muhafazaya namzedir.

Optamin Saçların hayat ekseridir!

Dördüncü Vakıf Han altında Borsa kiraathanesinde
Darütlalimi Musiki Hey'etinden

FAHRI ve ARKADAŞLARI

ve ayrıca büyük üstad Herant'ı: Ramazan gecelerinde
Her akşam dinliyeceksiniz. Çay kahve 25 kuruş.

ilâçlarınızı Bahçe kapıda SALİH NECATİ

den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddi bir istikametle hazırlanır.

Keskin Kaşeleri

Grip, nezle, baş ve diş ağrıları, muamit sancuları bir an da keser. Kıymetli bir ilâçtır.